

Erhardt Edmund Ecklon
Sætning Strandvej 34
5700Svendborg

Dansk Ornitologisk Forening

Foreningen for fuglebeskyttelse

HAVREVIMPEN DOF-FYN

16. ÅRGANG NR. 4, dec 2009

Årsrapport for 2008

Indkaldelse til generalforsamling
Ture og møder

HAVREVIMPEN

Udgives af Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling for Fyns Amt

ISSN 0908-858X

Tryk: Micro-Forma Oplag: 725

Redaktion:

Søren Gjaldbæk - Jacob Sterup Andersen
Tim Hesselballe Hansen - Michael Mosebo Jensen

Redaktør:

Søren Gjaldbæk, Carsten Hauchs Vænge 4, 5230 Odense M, tlf. 66 13 78 56
e-mail: soeren.gjaldbæk@privat.dk

Udsendelse af Havrevimpen (abonnement, adresseændringer):

Michael Mosebo Jensen, Røjle Bygade 102, Røjle, 5500 Middelfart, tlf. 26 82 07 29
e-mail: mmj@doffyn.dk

Hjemmeside: www.doffyn.dk

Indsendelse af observationer:

Via hjemmesiden, kun for folk, som er tilmeldt som brugere.

e-mail: obs@doffyn.dk

pr. telefon til én fra administrationsgruppen, DOF-Fyn Web:

Erhardt Ecklon	62 21 99 16
Jacob Sterup Andersen	62 29 26 29 / 25 56 74 17
Michael Mosebo Jensen	26 82 07 29
Søren Gjaldbæk	66 13 78 56/ 60 93 78 87

Webmaster:

Søren Gjaldbæk, Carsten Hauchs Vænge 4, 5230 Odense M, tlf. 66 13 78 56/ 60 93 78 87

Kontaktadresse, bestyrelsen:

Henrik Kalckar Hansen, Birkebakken 5, Sankt Clemens, 5260 Odense S, tlf. 30 70 90 38
e-mail: kalckar@webspeed.dk

Medarbejdere ved årsrapporten:

Lommer – ænder, side 3-20:	Søren Gjaldbæk
Rovfugle, side 20-25:	Jacob Sterup Andersen
Vandhøns, side 25-26:	Michael Mosebo Jensen
Vadefugle, side 26-32:	Niels Bomholt Jensen
Kjover -, side 32:	Søren Gjaldbæk
Måger – Terner, side 32-35	Michael Mosebo Jensen
Alkefugle, side 35-36	Søren Gjaldbæk
Duer - droesler, side 36-45:	Ella Mikkelsen
Sangere - værlinger, side 45-54	Martin Thomsen
Illustrationer: Ole Runge	Layout: Søren Gjaldbæk

Copyright: DOF-Fyn. Udgivelsen må kun citeres med tydelig kildeangivelse

Indledning

Årsrapporten for 2008 behandler 258 af de arter, der er blevet set i DOF-Fyns lokalområde. Endvidere behandles en del racer, tre andehybrider og to kategori C-arter. Rapporten er blevet til på basis af de mange observationer, der er tastet ind i DOF-basen og i DOF-Fyns database via hjemmesiden. Der skal lyde stor tak til de mange observatører. En endnu større tak går til dem, der har påtaget sig det store arbejde, som det er at bearbejde observationerne og udarbejde denne rapport.

2008 vil først og fremmest blive husket for observationer af rigtig mange sjældne arter: Lille Rørvagtel i Gulstav Mose, der fik flere hundrede mennesker til Langeland, Ørnevåge, Hvidskægget Terne på tre forskellige lokaliteter – ny Fynsart -, stationær Jagtfalk, Kohejre, Rosenbrystet Tornskade og Middelhavsskråpe, som blev en ny art for Fyn. Den første fynske Rosenstær i omkring hundrede år holdt til ved Brændegård Sø. Perleugleinvasionen kastede en enkelt fugl af sig – den blev fundet død. Mindre sjældne arter som Lundsanger og Lunde blev også set, og for første gang i lange tider forsøgte Sortspætte at yngle på Fyn.

Artsgennemgang

Rødstrubet Lom *Gavia stellata*

Hovedparten af de fynske observationer af Rødstrubet Lom ses på træk eller kompensationsstræk på Nordfyn i forbindelse med hård vind fra vest eller nordvest. De største tal herfra fra 1. kvartal blev: 22/1 85 V (SG)+ 27/1 71 V (SG,MMJ,EDA) **Fyns Hoved** og 2/3 59 V (SG,RYT,EEE) + 11/3 48 V (SG) + 15/3 258 V (EEE) + 18/3 54 V (EDA) **Horseklint**. 4. kvartal bød på færre fugle, her blev de største tal: 17/10 18 V (SG) + 221/11 17 V (SG,MMJ) **Flyvesandet** og 28/10 18 V **Fyns Hoved** (SG). Ud over det nordfynske ses en del rødlokker på forårstræk i april/maj på Sydlangeland, flest 15/4 11 Ø (SG,EEE) + 2/5 10 Ø (SG,THH) **Dovnsklint**. Eneste sommerobservationer var 12/6 1 V **Fyns Hoved**, 24/7 1 OF **Falsled** (Peter Enemark, Kbh.) og 5/8 1 V **Flyvesandet** (THH).

Sortstrubet Lom *Gavia artica*

Sønderhjørne er Fyns hot spot for Sortstrubet Lom. I alt blev der set 238 på træk i april, bedste dage var 9/4 83 SØ, 23/4 36 SØ og 24/4 45 SØ (PDP). Eneste andre større tal fra foråret var 28/4 17 SØ (MMJ) + 2/5 11 Ø (THH,SG) **Dovnsklint**. En enkelt observation fra sommeren var 18/7 1 **Flyvesandet** (SG). Fra efteråret skal 18/10 9 SV **Dovnsklint** (OHG) nævnes.

Smålom sp. *Gavia stellata et artica*

Eneste større obs. var 15/4 44 Ø **Dovnsklint** (SG,EEE).

Lille Lappedykker *Tachybaptus ruficollis*

Det varme vand ud for Fynsværket tiltrækker mange af de små i vinterhalvåret. Maksimumstallene fremgår af skemaet

JAN	FEB	MAR	SEP	OKT	NOV	DEC
212	152	65	82	145	135	65

Maksimumstal fra *Seden Strand* og *Odense Inderfjord* (KEG,GJO,DMZ)

Andre steder med mange rastende fugle var 14/1 192 **Holckenhavn Fjord** (KUH), 22/1 125 + 8/2 136 + 23/11 100 + 27/12 150 **Faaborg Fjord** (PDP), 24/2 104 + 9/3 102 **Kertinge Nor** (ELM), 3/4 57 **Ølundgård** (SG), 12/7 72 (SG,THH)+ 30/8 72 (NBJ) **Nakkebølle Inddæmning**, 26/8 66 (NBJ,ISB) + 4/9 59 (NRA) **Tryggelev Nor** 31/8 85 (MMJ,DMZ) + 14/9 72 (KEG) **Føns Vang** og 22/11 55 **Torø** (EDA).

Toppet Lappedykker *Podiceps cristatus*

Arten ses talrigt mange steder, især udenfor yngletiden, hvor fuglene samler sig ved kysterne og i de store søer. Maksimum pr. måned for lokaliteter med over 100 fugle var 26/7 133 + 14/8 204 + 6/9 317 + 2/10 250 **Arreskov Sø** (EEH), 13/1 154 (OHG) + 28/9 283 (JSA) **Lunkebugt**, 18/5 116 **Føns Vang** (KEG), 21/3 **Langelandssundet**, **Lunden** 115 (BLR), 8/2 141 **Faaborg Fjord** (PDP), 12/1 110 **Monnet** (EEE) og 19/1 100 **Hav øst for Thurø** (AB).

Gråstrubet Lappedykker *Podiceps grisegena*

De største tal fra yngleområderne blev: 11/5 44 **Tryggelev Nor** (OHG), 18/5 46 **Føns Vang** (KEG), 6/7 40 **Ølundgård** (HEA), 27/6 45 **Sundet**, **Faaborg** (PDP) og 13/7 51 **Ringe Sø** (NBJ,LIS).

Uden for yngletiden raster arten ved kysterne og i større søer, største tal blev 12/1 45 **Nørreballe Nor** (OHG), 27/1 63V **Horseklint** (SG,MMJ,EDA), 2/3 42V **Horseklint** (SG,EEE,RYT) og 5/4 55 **Helnæs Fyr** (MMJ).

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus*

Alle observationer: 17/1 2 **Fyns Hoved** (MHH,PRA,LAA), 19/1 1 **Flyvesandet** (THH) + 1 **Bågø** (MHH,KGH), 20/1 1 **Flyvesandet** (MHH), 21/1 i **Svendborgsund** (EEE), 27/1 1 SV **Dovnsklint** (OHG) + 1 V **Fyns Hoved** (MMJ), 23/2 1 **Helnæs Hale** (FSH), 17/3 1 **Gråsten Bugt** (LTP), 30/3 1 **Arreskov Sø** (NBJ), 1/5 1 **havet ud for Bøjden Nor** (GJØ), 28/7 1 AD **Keldsnor** (OHG), 23/11 1 **Lunden** (EEE) og 24/11 1 **Flyvesandet** (SG).

Sorthalset Lappedykker *Podiceps nigricollis*

Arten blev primært set på tre lokaliteter, Sundet, Faaborg, Nakkebølle Inddæmning og Føns Vang. Årets første og sidste fugl stammer fra sidstnævnte: 14/3 (PRA) og 14/9 1 (KEG) **Føns Vang**. Ved **Føns Vang** blev der gjort yngleforsøg, men ikke set unger. Største antal var 20/5 23 (LBL) og 7/7 30 27 (MMJ), i den mellemliggende periode var der flere dage med ganske få fugle. **Sundet**, **Faaborg** husede omkring 25 ynglepar (PDP). Det største antal blev 9/6 130 (PDP), heraf 50 pull. Fra **Nakkebølle Inddæmning** blev der set fugle i perioden 6/4 – 30/8, flest 12/7 36 (SG,THH). Ellers kun nogle få observationer, som noget usædvanligt en fra Nordfyn: 16/5 2 **Ølundgård** (DMZ). En enkelt observatør lagde hårdt ud i "årsartsræset" med 1/1 1 **Arreskov Sø** (LBR).

Mallebuk *Fulmarus glacialis*

Alle observationer: 22/1 1 (mørk fase) Ø **Fyns Hoved** (SG), 24/2 1 NV **Fyns Hoved** (EEE), 5/8 1 V **Fyns Hoved** (MMJ) og sandsynligvis samme fugl 5/8 1 V **Flyvesandet** (THH).

Middelhavsskråpe *Puffinus yelkouan*

Mens Almindelig og Sodfarvet Skråpe udeblev i 2008 gav året en ny art for Fyn: 5/8 1 V **Fyns Hoved** (MMJ) og en halv times tid senere 5/8 1 V **Flyvesandet** (THH). Mobiltelefoni tog toppen af overraskelsesmomentet fra observatøren på Flyvesandet.

Sule *Sula bassana*

Der blev i alt meldt 92 Suler, heraf stammer de 54 fra Fyns Hoved og Horseklint og 39 fra Flyvesandet. De største observationer blev 2/3 9 V

Horseklint (SG,RYT,EEE), 17/10 21 V **Fyns Hoved** (SG) og 29/10 15 V **Flyvesandet** (SG). Fra det sydlige skal 23/4 1 2K SØ **Sønderhjørne** (PDP), 27/9 2 AD T **Vejsnæs Nakke** (LTP) og 27/9 1 Ø **Dovnsklint** (ELM) nævnes.

Skarv *Phalacrocorax carbo*

Tallene fra de fynske kolonier er ifølge DMU (antal par): **Mågeøerne** 1194, **Ægø**, **Lillestrand** 358, **Brændegård + Nørre Sø** 2375, **Bastholm** 87 og **Vresen** 2.

Rørdrum *Botarus stellaris*

Hovedparten af observationer af Rørdrum er fra de traditionelle steder på Langeland. Her er der set eller hørt Rørdrum på 11 forskellige lokaliteter, flest 11/5 6 **Tryggelev + Salme Nor** (OHG) og 21/5 4 **Fredmosen** (JSJ). Som i de tidligere år blev der flere gang hørt en paukende fugl ved **Arreskov Sø**. Alle observationer uden for disse lokaliteter var 7/5 1 **Sortemosen**, **Lakkendrup** (RYT), 7/5 1 **Nielstrup Sø**, **Ollerup** (NBJ) og 5/6 1 **Vejlen, Tåsinge** (AVC,JEB).

Kohejre *Bulbulcus ibis*

2/5 1 **Nørre Sø**, **Drejø** (Lars Helbro). En art, der ville pynte på de flestes Fynsliste! Fotoet er taget af den heldige finder.

Silkehejre *Egretta garzetta*

Efter et magert 2007 med hensyn til denne art blev 2008 bedre. I alt 5-6 individer, heraf to langtidsstationære: 11/5 1 **Halen, Helnæs** (PDS), 27/5-5/6 1 **Flyvesandet** (JHJ m.fl.), 31/5 2 **Føns Vang** (MMJ,FHT,LET), 6/7 1 **Føns Vang** (JEB), 6-23/7 1 **Ølundgård** (THH m.fl.) og sandsynligvis Ølundfuglen der havde flyttet sig: 3/8 1 **Fjordmarken** (AVC,JNC).

Sølvhejre *Egretta alba*

Alle observationer: 1+5/4 1 **Snaremosø** (EEE+OHG), 24/4 4 Ø **Vejlen, Tåsinge** (BSN,PVR), 2-6/6 1 **Ølundgård** (DMZ,POX m.fl.) og 16/9 1 **Halen, Helnæs** (NBJ).

Fiskehejre *Ardea cinerea*

Alle observationer af mere end 30 fugle: 14/9 48 + 21/9 70 **Vigelsø** (KDJ+DMZ), 10/10 40 **Valdemarslotts Sø** (GJØ) og 1/11 40 **Fænø** (Hans Pinstrup, Horsens).

Sort Stork *Ciconia nigra*

Det blev til en enkelt forårsfugl: 20/4 1 AD OF **Gulstav** (HMP). Efterårs-sæsonen blev en af de bedre med 8-10 fugle, heraf flere stationære, hvad mange benyttede sig af. Alle nævnes: 7/7 4 S **Spodsbjerg** (SØB), 28/7 1 OF **Bellinge Bro** (Ove Hvidtfeldt), 29-30/7 1 1K **Gulstav** (SØB m.fl.), 1 Ø **Øster Åby** (Torsten Andersson) og 1 2K S **Kædeby** (OHG) – ikke samme fugl som den i Gulstav, men muligvis fuglen fra Øster Åby, 5-7/8 2 1K **Søgård Mose** og **Fakkemose** (SØB m.fl.) og sandsynligvis en af disse 9-17/8 1 1K **Gulstavområdet** (mange).

Hvid Stork *Ciconia ciconia*

Der blev lagt ud med en rigtig tidlig fugl 28-29/2 1 AD **Martofte** (LAH,MHH,SG). Fuglen havde ingen ringe og var sandsynligvis den fugl, der blev set 29/2 1 SØ **Nyborg** (HKH) og 29/2-1/3 1 **Påø** (MLJ,NRA). Næste fugl kom på et mere normalt tidspunkt: 20/3 1 SØ **Odense** (Hans Skov). Foråret gav yderligere omkring 44 fugle på træk, fortrinsvis enlige fugle – undtagelserne var 12/5 2 TF/N **Gulstav** (THH,AMC), 24/5 5 NØ **Gulstav** (SØB,OHG), 3/6 4 R **Påø** (SØB) + 7 S **Rudkøbing** (SØB) og 6/6 2 S **Gulstav** (SØB). Årets største – og den største flok i mange år – kom et par dage efter: 8/6 11 R **Fakkemose** (SØB,Hans Skov). Perioden 7/7-18/9 gav yderligere 8 fugle, heraf 2 svenske projektstørke, der rastede i en længere periode 11-14/9 2 **Gulstavområdet** (SØB m.fl.).

Skkestork *Platalea leucorodia*

Der var observationer fra tre lokaliteter. 4-6/6 + 28/6 3 **Husby Strand** (MMJ m.fl. + FSH) – hvor de tre fugle gemte sig i perioden 7-27/6 er uvist. En langtidsholdbar fra Odense Fjord blev set af rigtigt mange: 18/6-22/7 1 4 K+ **Ølundgård** (AMY + mange). Året lukkede med 31/8 1 **Føns Vang** (JEB,DMZ,MMJ).

Knopsvane *Cygnus olor*

Odense Inderfjord og Seden Strand husede som sædvanligt mange Knopsvaner – maksimumstal pr. måned ses i skemaet

AUG	SEP	OCT	NOV	DEC
1748	1400	1410	860	1000

Maksimumstal for Knopsvane i Odense Inderfjord/Seden Strand.

Udover i Odense Fjord raster der mange Knopsvaner omkring Tåsinge og Strynø, største observation var 26/6 2000 **Strynø** (Eilif S. Bendtsen, Rønne).

Pibesvane *Cygnus columbianus*

Arten forekommer efterhånden kun sjældent på Fyn. De rastende fugle var 20/1 2 **Roerslev** (THH), 5-10/2 1 **Ny Gesinge** (EEE m.fl.), 10/2 2 **Egebjerggård** (MHH), 17/2 8 **Brændegård Sø** (GJØ), 17/2 2 **Helnæs Made** (HKN), 30/10 2 **Tryggelev Nor** (ELM), 7/11 38 AD **Bøjden Nor** (PDP), 8/11 26 R/T (22 AD, 4 1K) **Nærá Strand** (JSA), 14/11 19 **Gulstav** (SØB) og 7/12 5 **Magleby Nor** (SØB). Hertil kom et par trækobservationer: 8/11 13 V **Keldsnor** (EEE), 8/11 34 V **Mågeøerne** (KDJ) og 26/11 28 SV **Gulstav** (SØB).

Sangsvane *Cygnus cygnus*

Der var som sædvanligt mange meldinger, de største flokke kom fra Nordfyn. En særlig populær mark ved **Roerslev** bospiste en større flok i perioden 3/1-28/2, maksimum her var 12/1 1340 (KDJ). Udvalgte flokke fra 1. kvartal: 1/1 350 **Nørreby** (MHH), 6/1 360 **Emtekær Nor** (MMJ), 11/1 523 **Nærá Strand** (ELM), 12/1 228 **Longelse Bondegårdsskov** (OHG), 12/1 300 **Husby Strand** (MMJ), 16/1 284 **Østrup** (KDJ), 27/1 240 **Vårø** (EEE). Efterårsflokkene bød på færre fugle, de tre største flokke var: 25/11 255 **Nørreby** (JEB), 28/12 220 **Nærá Strand** (AVL) og 29/12 200 **Stige Ø** (HEA). Det lykkedes ikke for trækobservatorerne at

fange ret mange af svanerne, når de forlod øen. Forårstrækket gav blot 160 fugle, de største tal var 8/3 33 N **Hov Nordstrand** (EDA), 10/3 28 NØ **Horseklint** (ELM) og 30/3 43 NØ **Hov Nordstrand** (EDA). Efterårstrækket gav heller ikke meget, bedste observation var 8/11 63 SV **Dovnsklint** (EEE).

Sædgås *Anser fabalis*

Det blev igen et lidt sløjt år for arten. De ikke racebestemte fugle var: 1/1 8 **Føns Vang** (MMJ), 2/1 1 **Nørreby** (MHH), 4/2 6 **Tryggelev Nor** (EEE), 4/2 2 **Føns Vang** (MHH), 7/1 1 **Tårup indd. Strand** (PRA), 22/1 4 **Noret, Tåsinge** (NBJ), 10/2 65 **Føns Vang** (DMZ), 4/3 **Egebjerggård** (MHH), 21/11 6 V, **Flyvesandet** (SG,MMJ) og 23/11 2 OF **Føns Vang** (BLR).

Skovsædgås *Anser fabalis fabalis*

Eneste racebestemte Skovsædgæs var 30/1 78 + 9/2 **Føns Vang** (MMJ), 3/9 1 **Roerslev** (JEB) og 27/9 2 **Gulstav** (JSA),

Tundrasædgås *Anser fabalis rossicus*

Alle observationer: 2/1 21 V **Dovnsklint** (SG,MMJ), 11/1 2 **Vårø** (HKN), 12/1 7 **Longelse Bondegårdsskov** (OHG), 20/1 2 **Roerslev** (JEB), 21/2 2 **Flægen ved Tybrind** (FSH), 24/1 2 **Grindløse** (MHH), 24/1 7 **Klinte Strand** (MHH), 27/2+3/9 **Roerslev** (MHH+JEB).

Kortnæbbet Gås *Anser brachyrhynchus*

Alle observationer nævnes: 12/2 106 SØ **Flyvesandet** (SG), 12/2 70+ SV **Gyldensteens Golfbane** (JEB) – sandsynligvis samme flok – 23/2 2 **Egebjerggård, Lundemarken** (AVC), 28/2 + 2/3 2 **Båring Bakke** (MHH + BLR), 12/3 2 **Klæsø Nor** (OHG), 15-25/3 1 **Siø** (OHG m.fl.), 8/4 6 **Noret, Tåsinge** (NBJ), 10/4 7 **Noret, Tåsinge** (ELM), 1/5 1 **Noret, Tåsinge** (EEE), 7/5 1 **Vejlen, Tåsinge** (OHG), 6/10 22 **Gyldensteens Enge** (JEB), 19/10 1 **Ore Strand** (MHH), 8/11 9 S **Dovnsklint** (EEE), 7/12 1 **Nakkebølle Inddæmning** (PER), 18/12 2 T **Brændegård Sø** (KDJ).

Blisgås *Anser albifrons*

Der blev set mange Blisgæs i 2008. Vi nævner alle rasttal på mere end 150.

Første halvår: 23/1 192 **Jersore** (MMJ), 24/2 299 **Jersore** (MHH), 19/3 179 **Fårevejle** (OHG), 9 280 og 11/3 327 **Gyldenstens Enge** (JEB), 12/3 207 **Fårevejle** (OHG), 12/3 339 **Jersore** (MHH), 15/3 167 **Nørre-**

balle Nor (OHG), 15/3 192 Fårevejle (OHG), 19/3 194 Tryggelev Nor (MMJ,SG), 20/3 178 Nørreballe Nor (LBL), 21/3 og 23/3 204 Nørreballe Nor (ESE,OHG), 26/3 166 Tryggelev Nor (OHG) og 27/3 254 Gyldenstens Enge (JEB).

Andet halvår: 6/11 281 Eget Mose og 17/11 160 Nørreballe Nor.

Det ses, at arten har etableret andre rastområder end Jersore og omegn.

Der blev ikke registreret meget træk af Blisgås på nær 6/11 1250 T Gulstav (SØB).

Grågås *Anser anser*

Der raster rigtigt mange Grågæs rigtigt mange steder. Maksimumstallene fra nogle af de lokaliteter, der har haft bedst dækning ses i skemaet.

	JAN	JUL	AUG	SEP	OKT
Føns Vang				1350	1510
Vigelsø	1212		2025	2410	
Nørreballe Nor		1150	1400		
Gyldenstens Enge			1470	1520	
Arreskov Sø			1800	2400	
Keldsnor	1115	1460	1500		

Andre større tal var 13/1 1894 Roerslev (PAJ), 16/1 1919 Østrup (KDJ), 3/8 1700 Vesteregn (OHG), 25/8 2150 Vesteregn (OHG), 31/8 1700 Enghaven, Fønsskov (JEB), 1/9 3400 OF Ølundgård (BLR) og 27/9 1700 NØ Odense Inderfjord (AVL).

[Indisk Gås *Anser indicus*]

Alle observationer: 12/2 1 Nakkebølle Inddæmning (DMZ,POX), 30/8 1 Storeholm (LBL,EM), 31/8 1 Enghaven, Fønsskov (JEB), 1/9 1 Husby Strand (HEL), 7/9 1 Østerøso (PRA,MAT) og 4/10 1 Føns Vang (EDA).

Canadagås *Branta canadensis*

Der er meldt om en del flokke på 20 fugle eller flere, fortrinsvist fra januar til marts og i december. Flokke på mere end 25 fra første kvartal: I perioden 7-21/1 blev der dagligt meldt en flok Canadagæs fra en mark ved Roerslev. Antallet svingede lidt, flest var der 13/1 52 Roerslev (PAJ). En anden flok kunne ses ved Bøden Nor i perioden 11-29/1, her var der flest 29/1 34 Bøden Nor (ELM). Øvrige flokke: 1/1 27 Slambassinet (THH), 2/1 25 Nørreby Hals (MHH), 13/1 31 Landet (OHG), 14/1 Vej-

len, Tåsinge 29 OF (MHH), 3/2 33 Gyldenstens Enge (DMZ). Fra efteråret blev der kun meldt om en større flok: 28/12 36 Næra Strand (AVL).

Fire flokke var sent på den: 1/6 36 NØ Ditlevsløst, Faursskovvej (HLS,JBB), 6/6 14 NNØ Svendborgsund (PER), 14/6 36 Arreskov Sø (KEG) og 30/6 7 OF Føns Vang (Kjeld Hansen). Enkelte fugle blev set i juli: 19+26/7 Føns Vang (MMJ) og 26/7 1 Vitsø (LTP).

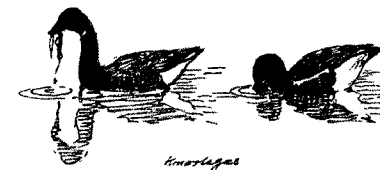
Bramgås *Branta leucopsis*

Flokkene af rastende Bramgæs var betydeligt mindre i 2008. Alle flokke på mere end hundrede fra første kvartal er fra Nordfyn: Vigelsø: 8/1 +12/1 380 (KDJ), 20/1 158 (GJO), 9/2 200 (DMZ), 20/2 120 (DMZ), 4/3 150 (KDJ) og 15/3 135 (AMY), desuden 3/1 265 Strandager (AVC), 13/1 150 Måle (ESM) og 2/2 400 Ølundgård (OBO).

Forårstrækket: Der ses mange flokke rundt om, også væk fra trækstederne. Hovedparten af fuglene ses i det sydfynske. I alt er der indberettet 40.000 på træk. Udvalgte trækobservationer: 8/3 220 (HKN,EDA) + 6/4 1000 N (EEE) + 13/4 980 NØ (EEE) Hov Nordstrand, 5/2 800 Ø Svendborgsund (NAN), 9/5 2000 N Rudkøbing (OHG), 9/5 1070 Ø Sundet, Fåborg (PDP), 10/5 3525 Ø Svendborgsund (PER), 10/5 2325 NØ Rudkøbing (OHG), 11/5 4575 Ø Keldsnor, 11/5 1500 NØ Tryggelev Nor (OHG), 11/5 6300 Ø Svendborgsund (PER), 12/5 1250 Ø Fredmosen (OHG), 12/5 925 Ø Keldsnor (OHG), 15/5 1130 Ø Monnet, Tåsinge (PVR), 18/5 1050 NØ Siø (OHG) og 18/5 2200 Ø Svendborgsund (PER).

Efterårstrækket fra Dovnsklint gav i alt 20.604, hvilket er lidt under normalen. De bedste dage var 17/10 1800 T (SØB), 19/10 1956 SV (ELM,OHG), 30/10 6150 SV (ELM), 6/11 2740 (SØB) og 8/11 1160 (EEE). Et par store træktal fra andre lokaliteter var 6/11 5000 V Nyborg (LAH) og 7/11 1920 T Mågeørerne (JEB).

Efterårets rasittal over 250: 28/10 1100 Eget Mose (SØB), 11/6 670 Eget Mose (SØB), 13/11 300 Siø (PER), 13/11 600 Ølundgård (HKH), 20/11 Monnet, Tåsinge (ELM) og 24/11 315 Magleby Nor (OHG).

Knortegås *Branta bernicla*

Lysbuget Knortegås *Branta bernicla hrota*

Den sædvanlige flok holdt til ved Mågeøerne og Fogense Enge fra årets start og frem til 6/4. Udviklingen af antallet fremgår af skemaet

1/1	11/1	17/1	23/1	29/1	12/2	28/2	10/3	25/3	28/3	6/4
27	75	105	79	55	76	85	17	16	5	5

De første efterårsfugle dukkede op 9/10 7 **Mågeøerne** (JEB) og antallet steg jævnt året ud frem til 28/12 82 **Fogense** (AVL). DOF-Fyn fik ikke meldinger om Lysbuget Knortegås fra andre lokaliteter.

Mørkbuget Knortegås *Branta bernicla bernicla*

Rastende fugle fra første halvår – flokke på mere end 200 individer: En flok holdt til på Siø i perioden 24/3-23/4, flest var der 31/3 570 **Siø** (OHG). En anden sås på Ristingehalvøen i perioden 15/3-7/5, her var maksimum 15/3 720 **Ristingehalvøen** (OHG). Alle andre flokke nævnes: 14/3 400 **Nevre Strand** (LTP), 9/4 220 **Ljø** (RBZ), 6/5 939 **Langelandsbroen** (OHG), 7/5 430 **Lindelse Nor** (OHG), 7/5 310 **Storeholm** (OHG), 7/5 592 **Skovballe** (OHG) og 15/5 **Monnet, Tåsinge** (PVR).

Forårstræk: 18/5 2200 Ø **Siø** (OHG) blev første store træktal, så var der en periode med småflokke indtil 31/5, hvor der blev set 5942 på træk, flest 31/5 3000 **Skårupøre Sund** (AB).

Efterårstræk: Årets total fra Sydlangeland blev på 17.462. De bedste dage fra **Dovnsklint** var: 3/10 3500 SV (ELM), 4/10 2682 V (ELM), 7/10 1820 V (AB) og 12/10 2686 (OHG).

Rastende fugle fra andet halvår: Der var ikke mange fugle at holde styr på, kun 2 flokke var "halvstore": 10/10 260 **Hjørtø** (LTP) og 28/10 200 **Ny Gesinge** (EEE).

Sortbuget Knortegås *Branta bernicla nigricans*

Året gav to fugle: 6/1-7/5 1 **Ristinge Hale** (HKN,LBL,EM m.fl.). Fuglen blev meldt 12 gange fordelt jævnt over perioden. Desuden 13/1 1 **Søren Bilds Strand Ulbølle**. (NBJ).

Nilgås *Alopochen aegyptiacus*

Året bød på en del observationer af denne invasive art. Første observation var 27/1 3 **Nordskov, Hindsholm** (SG,MMJ). Næste observation var 8/2 3 **Lundemarken, Egebjerggård** (AVC). Frem til 5/3 5 **Egeby**

Frugtplantage (SG) blev der jævnligt meldt Nilgås fra området, flest 13/2 **Egeby Fælledgårdsvej 8** (AVC). Herefter lå observationerne mere spredt: 11/3 2 **Egenseddybet** (ELM), 12/3 1 **Gyldensteens Marker** (MHH), 27/3 **Nørreby Hals 1** (DMZ,PER), 31/3 1 **Snaremosø Sø** (OHG), 4-3/4 2 **Stegø + Mågeøerne** (JEB m.fl.), 19/4 2 **Keldsnor** (JSA), 20/4 + 17/5 + 6/6 2 **Hvidkilde Sø** (NBJ,LIS + OHG + EDA), 24/4 7 **OF Nærå Strand** (AVC), 1/5 3 **Gyldensteen, Inddæmningen** (JEB), 16/5 2 + 26/5 1 **Ølundgård** (DMZ + KEG), 27/5 + 4/7 + 11/7 + 22/10 2 **Tarup Grusgrave** (PRA), 26/6-6/7 1 **Ølundgård** (DMZ m.fl.), 30/8 3 **N Føns Vang** (BN), 1/9 2 **Føns Vang** (HEL) og 25/10 1 **Føns Vang** (DMZ,KEG). Året sluttede med et par julegæs 24/12 2 **Nørreby Hals** (AVC). Ud over disse observationer var der et par der forsøgte at yngle på **Mågeøerne**, hvor de blev set i perioden 2/5-19/6, 9/5 sås 4 (JSA).

Rustand *Tadorna ferruginea*

En enkelt fugl af tvivlsom herkomst – på et tidspunkt i selskab med "south african shellduck" - underholdt en lang række observatører. 28/6-5/8 1 **Ølundgård** (KHL,MRP + rigtigt mange). En endnu mere tvivlsom fugl løb rundt på en gårdsplads: 1/1 1 **Ny Gesinge** (PVR).

Gravand *Tadorna tadorna*

Langt de fleste observationer af mere end 200 fugle kommer fra Flyvesandet eller Nærå Strand. Der ses over hundrede fugle på stedet i alle årets måneder. De største tælleter kom alle fra **Nærå Strand**: 1/3 310 (AVC), 17/5 442 (AVC,HAN), 2/6 540 (AVC,Stefan), 11/6 310 (AVC,JEB), 28/6 355 (AVC), 16/7 300 (HEL), 14/10 404 (AVC) og 19/10 456 (PAJ).

Uden for disse lokaliteter var eneste observationer af mere end 200 Gravænder: 29/2 216 **Egenseddybet** (ELM) og 24/4 **Klæsø Nor** 285 (OHG).

[Mandarinand *Aix galericulata*]

Arten blev næsten kun set ved **Odense Å på strækningen omkring Skovsøen**, hvor arten har været et fast indslag de seneste år. Største tal fra foråret var 5/2 12 (PDS), 14/2 12 (MHH) og 23/3 11 (DMZ). Fra efteråret blev de største tal 24/12 4 (DMZ) og 25/12 6 (Andreas Bruun Kristensen). Eneste observation fra en anden lokalitet var 5/6 2 (par) **Nørreballe Nor** (Klaus Malling Olsen).

Pibeand *Anas penelope*

Der er omkring 200 indberetninger af flokke på over 150 fugle fordelt over det meste af fyns-området. Vil man se rigtigt mange er det Odense Fjord-området, der skal besøges. De største tal stammer alle herfra: 12/1 Ølundgård 1374 (BLR,OBO), 22/1 900 Tornø (KDJ), 29/2 1200 Ølundgård (ELM), 4/3 1000 Tornø (KDJ), 15/3 1395 Ølundgård (OBO) og 31/3 1060 Vigelsø (KDJ) var første kvartals topscorere. Endnu flere rastede i fjord-området i efteråret, hvor der var en imponerende stribe tællinger fra Seden Strand: 11/9 3.200, 13/10 10.100, 17/10 7.800, 21/10 7.600 og 28/10 10.600 (KDJ).

Efterårstrækket fra Dovnsklint gav en total på 1881, flest 13/9 486 SV (OHG) og 8/11 242 V (EEE). Et større træktal fra nordfyn var 17/10 253 V Fyns Hoved (SG).

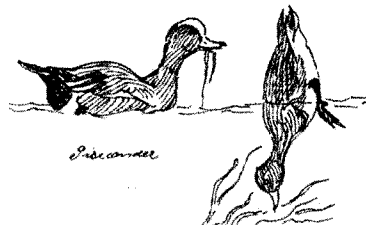
Knarand *Anas strepera*

En art der er gået meget frem de senere år, og den yngler mange steder. Skemaet viser maksimumstallene fra lokaliteter, der i længere perioder husede over hundrede fugle.

	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
Nørreballe Nor	194	123	138	149	70
Brændegård Sø	55	240	380		
Sundet, Fåborg		108	79	135	40

Eneste observatio af mere end hundrede fugle uden for ovennævnte lokaliteter var 11/10 128 Tryggelev Nor (OHG).

Arten overvintrer almindeligt. De største tal fra januar og februar, hvor arten meldes dagligt var 3/1 25 Sundet, Faaborg (PDP), 6/1 26 Lindkær (KEG,HKH), 12/2 Arreskov Sø (EEH), 29/2 30 Sundet, Faaborg (PDP).

Krikand *Anas crecca*

Der raster store flokke mange steder som det fremgår af skemaet med maksimumstal fra nogle af de mest besøgte lokaliteter

	JAN	FEB	MAR	APR	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
Ølundgård	334	290	431	462		160	225	175	550
Vigelsø					775	500	990		
Næra Strand				390	285				170
Brændegård Sø						400	400	450	150
Nørreballe Nor					715	220	300		165
slambassinnet	197	160	250						250

Også andre steder kunne der ligge mange Krikænder, f.eks. 9/9 680 Egensedybet (KDJ) 17/9 390 Firtalsstrand (DMZ), 10/11 345 Tryggelev og Salme Nor (OHG) og 24/11 350 Arreskov Sø (EEH). I sommerperioden ses arten kun sporadisk.

Gråand *Anas platyrhynchos*

Arten ses almindeligt året rundt. De største flokke blev 28/1 924 Egensedybet (ELM), 30/8 1500 Egensedybet (KDJ), 8/11 Gasenhed Nord (GJO), 26/11 990 Arreskov Sø (EEH), 7/12 1090 Store Holm + havet omkring (OHG), 14/12 870 Nørreballe Nor (SØB), 27/12 Egensedybet (AMY), 28/12 770 Lindø vade v. Jersore (KDJ) og 28/12 1050 Næra Strand (AVL)

Spidsand *Anas acuta*

Flokke med mere end 50 fugle var 12/1 96 Kærby Fed (SG), 19/2 115 Næra Strand (GJO), 2/3 56 Egebjerggård, Sydlige Fælled (AVC), 15/3 67 Flyvesandet (THH,SG) + 112 Egebjerggård, Sydlige Fælled (AVC), 5/4 136 Næra Strand (AVC), 23/10 64 Næra Strand (AVC), 20/12 90 Storehlom+havet omkring (OHG) og 24/12 54 Næra Strand (AVC).

Efterårstrækket fra Dovnsklint gav i alt 799 Spidsænder i perioden 26/8-9/11 med bedste dage 8/10 112 S og 12/10 74 SV (OHG).

Atlingand *Anas querquedula*

De første fugle var 31/3 2 Kågaard Mose (NRA), de sidste blev 13/9 2 (AD+1K) Nørreballe Nor (THH). Alle observationer mindst otte fugle: 1/4 8 Snaremosse (SG), 22/4 Nakkebølle Inddæmning (LBR), 1/6 10 Nørreballe Nor (Jacob Engelhardt, Jørgen Hulbæk), 7/6 8 Nakkebølle

Inddæmning (NBJ), 15/8 12 **Keldsnor** (OHG), 25/8 9 **Nørreballe Nor** (OHG). Observationen fra 1/6 drejede sig om ynglefugle.

Skeand *Anas clypeata*

Arten blev set hele året – første observation 1/1 12 **Tryggelev Nor** (OHG) og sidste 29/12 12 **Sundet, Faaborg** (PDP). Maksimumstal pr. måned fra lokaliteter, der på et tidspunkt husede mere end 100 Skeænder framgår af skemaet.

	APR	MAY	SEP	OCT	NOV
Ølundgård	109	41			
Arreskov Sø		35		209	350
Sundet, Faaborg			110	165	
Brændegård Sø	190	117	55	232	
Nørreballe Nor	25	117	122	78	

Tallene fra Brændegård Sø lå et stykke under året før, hvor man nåede op på 640 som maksimum for september.

Rødhovedet And *Netta rufina*

Alle observationer: 20/4-6/6 2 HAN og HUN **Hvidkilde Sø** (EDA m.fl.) og 26/10 1 HAN **Nakkebølle Inddæmning** (THH m.fl.).

Taffeland *Atthya ferina*

Nørreballe Nor er en lokalitet, der huser mange Taffelænder. Maksimumstal for måneder med over 500 fugle herfra ses i skemaet

	MAR	AUG	SEP	NOV	DEC
Nørreballe Nor	551	585	1385	915	1140

Alle andre flokke med mindst 500 individer var 12/4 630 **Bøjden Nor** (BLR), 4/9 800 **Hvidkilde Sø** (EDA), 29/9 560 **Vejlen, Tåsinge** (PVR), 12/11 700 **Bøjden Nor** (BLR), 22/12 500 **Hvidkilde Sø** (PER) og 27/12 600 **Tryggelev Nor** (EEE,RYT,EDA).

Troldand X Taffeland hybrid

6/4 1 HUN **Sundet, Faaborg** (THH,SG) og 13/9 1 HAN **Nørreballe Nor** (THH).

Drilagtig hybrid mellem formodentligt trolld- og bjergand. Foto: Erik Thomsen.

Troldand X Bjergand hybrid

6+19/4 1 HAN **Sundet, Faaborg** (THH,SG), 20/8 1 **Føns Vang** (Erik Røjgaard) og 24+26/12 1 HAN **Bøjden Nor** (THH). Sidstnævnte fugl lignede Lille Bjergand så meget, at THH brugte mindst 30 timers observationstid i perioden 24/12-3/1 på at udelukke dette udmærkede alternativ.

Hvidøjetand x Taffeland hybrid

4/10 1 **Nakkebølle Inddæmning** (THH).

Troldand *Aythya fuligula*

Der blev talt væsentligt færre Troldænder i 2008 end i 2007 – niveauet lå under det halve af året før. Maksimumstallene pr. måned fra nogle udvalgte lokaliteter fremgår af skemaet.

	JAN	FEB	NOV	DEC
Nørreballe Nor	3775		1560	1060
Arreskov Sø				2000
Nakkebølle Indd.	2380	2500		
Sundet Faaborg	3600	1200	1300	2000
Bøjden Nor			1600	2450

Nævnes skal også 20/1 1202 **Føns Vang** (KEG), 27/1 1152 **Tryggelev Nor** (OHG), 5/4 1570 **Vejlen, Tåsinge** (OHG) og 28/7 2300 **Arreskov Sø** (EEH).

Bjergand *Aythya marila*

Bøjden Nor er fortsat suveræn topscorer med hensyn til Bjergand.

	JAN	FEB	MAR	NOV	DEC
Bøjden Nor	4200	3430	3000	800	1800

Maksimumstallen pr. måned ses i skemaet. Ellers kun få andre store flokke: 20/1 1000 **Flyvesandet** (MHH) og 15/3 830 **Nørreballe Nor** (OHG).

Ederfugl *Somateria mollissima*

Der kan ses store mængder af rastende Ederfugle langs kysterne, som det ses af disse observationer: 6/1 6850 **Dovnsklint** (OHG), 19/1 8000 **Båge** (MHH,KGH), 25/2 5000 **Lyø** (MHH,AVC), 16/3 3000 **Vitsø Grund** (LTP), 16/3 4500 **Hov Nordstrand** (EDA), 23/3 2450 **Dovnsklint** (OHG), 28/3 6600 **Ærø Hale** (Kaj Nissen), 18/10 5000 **Horseklint** (MRP), 10/12 2000 **Helnæs Fyr** (PDS).

Forårstrækket gav et par gode dage: 19/3 2800 NØ **Dovnsklint** (SG,MMJ), 12/4 12900 **Dovnsklint Ø** (SG) + 4320 SØ **Sønderhjørne** (PDP).

Efterårets træktællinger fra **Dovnsklint** gav i alt 81706 fugle på træk i perioden pri. aug. – pri. nov. 85% af fuglene kom i oktober, hvor de bedste dage var 18/10 11750 V og 19/10 12120 V (ELM). Tallene fra **Sønderhjørne** i samme periode gav blot 3929 med 20/10 1070 T (PDP) som eneste dag med mange fugle.

En større bevægelse blev registreret uden for den egentlige træktid: 27/1 11700 SV **Dovnsklint** (OHG).

Havlit *Clangula hyemalis*

De fleste af denne art ses på havet ud for Sydlangeland, de største tal – alle fra **Dovnsklint** – var 27/1 850 SV (OHG), 23/3 900 og 1/4 500 (SG). Fra det nordfynske er flokkene betydeligt mindre, 7/1 30 **Flyvesandet** (MHH,PRA), blev bedste resultat. En pudsig observation var 12/6 1 HUN **Arreskov Sø** (THH), der således lavede en ny art for søen, formodentligt samme fugl blev set tre dage senere. 15/6 1 AD HUN **Brændegård Sø** (LBR).

Sortand *Melanitta nigra*

Maksimumstallene for flokkene fra de lokaliteter med mindst 500 Sortænder var 8/1 500 **Fyns Hoved** (SG), 13/1 960 **Æbelø** (JEB), 11/1 1530 **Flyvesandet** (SG) og 2/3 500 **Horseklint** (SG,RYT,EEE).

Fløjsand *Melanitta fusca*

Arten ses almindeligt i perioden nov.-mar. langs Nordfyns kyster enten rastende eller på kompenationstræk. Der 8/1 100 **Enebærodde** (MHH), 27/1 87 V **Fyns Hoved** (SG,MMJ), 18/2 51 NV **Fyns Hoved** (SG), 2/3 **Horseklint** 78 V (SG,EEE,RYT), 16/4 74 V **Flyvesandet** (MMJ). Året gav også et par tidlige observationer: 5/8 2 **Flyvesandet** (THH) og 29/8 1 **Fyns Hoved** (SG,MMJ,PRA).

Hvinand *Bucephala clangula*

De største flokke var 12/1 771 **Odense Inderfjord** (SG), 12/1 1050 **Nakkebølle Inddæmning** (NB), 16/2 920 **Seden Strand** (KD), 13/3 3500 fløj ind til overnatning **Nakkebølle Inddæmning** (Svend Erik Mikelsen), 15/3 1200 **Siø** (OHG) og 8/11 950 **Næra Strand** (KD).

1-2 par ynglede i **Tarup Grusgrave**, men Gedderne var hårde ved ungerne.

Lille skallesluger *Mergellus albelus*

Arten blev set frem til 6/4 2 **Føns Vang** (DMZ), første efterårsfugl var 2/11 1 AD HUN **Arreskov Sø** (HKH).

De største observationer blev 14/1 50 **Nakkebølle Inddæmning** (Jesper Toft), 3/2 63 **Nakkebølle Inddæmning** (PER), 25/2 46 **Vejlen, Tåsinge** (EEE) og 9/3 42 **Nørreballe Nor** (OHG).

Toppet skallesluger *Mergus serrator*

Ses året rundt. Største tal blev 19/1 200 **hav øst for Thurø** (AB), 27/1 145 V **Fyns Hoved** (SG,MMJ,EDA), 27/1 132 SV **Dovnsklint** (OHG), 10/2 109 **Monnet, Tåsinge** (PVR), 2/3 124 V **Horseklint** (SG,RYT,EEE), 15/3 135 **Urehoved** (LTP), 15/3 150 **Thurø Rev** (NAN), 5/4 135 **Lunkebugt** (OHG), 5/4 200 **Bregner Bugt** (KD), 9/5 199 **Siø** (OHG), 3/10 275 **Næra Strand, Sydlige Fælled** (AVC), og 19/10 360 **Næra Strand** (AVC).

Om efteråret ses lidt småtræk fra **Dovnsklint** – i alt blev det til 597 i perioden pri. sep. – med. nov. – med 18/10 109 SV og 19/10 87 SV (OHG) som bedste dage.

Stor skallesluger *Mergus merganser*

Det blev til lidt færre af arten end i 2007. Alle observationer af mere end 40 fugle var 12/1 77 **Kerteminde Fjord og Nor** (ISB,SLR), 6/2 52 **Langesø, Morud** (DMZ), 6/11 52 **Nørre Sø** (LBL), 29/12 58 **Brændegård Sø** (MET,BIR).

Amerikansk Skarveand *Oxyura jamaicensis*

Alle obs: 14/6 1 AD HAN **Bøjden Nor** (FSH), 11-12/7 2 (par) **Tryggelev Nor** (OHG).

Hvæpsevåge *Pernis apovoris*

Årets første Hvæpsevåge sås indtrækkende 4/5 1 **Fakkebjerg** (JSA m.fl.). Forårets største tal var alle fra **Gulstavområdet** af ind-/NØ-trækkende fugle: 12/5 45 (THH,OHG), 24/5 27 (SØB) og 31/5 17 (SØB). I alt 753 trækkende Hvæpsevåger blev registreret på Sydlangeland i efterårsmånederne, flest 24/8 70, 6/9 132 og 7/9 208, alle Dovnsklint/Gulstav (OHG,SØB,ELM m.fl.). Større træktaal andre steder end Sydlangeland er ikke helt almindelige. Fra i år kan nævnes 24/8 22 SV **Lyø** (RBZ) og 31/8 47 indtrk. **Knudshoved Nordstrand** (PRA). Sidste fugl 2/10 1 S **Klise Nor** (ELM).

Sort Glente *Milvus migrans*

Relativt pænt med Sorte Glenter i år. Forår: 13/4 1 AD S **Gulstav** (OHG), 18/4 1 R **Magleby Nor** (SØB), 20/4 1 N **Gulstav** (SØB), 21/4 1 T **Bagenkop** (SØB), 27/4 2 SØ **Gulstav** (MMJ,SG,HKN), 1/5 1 N **Fyns Hoved** (Sune Riis Sørensen), 2/5 2 T **Dovnsklint** (SG,THH), 3/5 1 R **Gulstav** (ELM) og 1 TF **Fyns Hoved** (SG), 12/5 1 AD TF **Keldsnor** (THH,OHG). Efterår: 16/8 1 R **Gulstav** (ESE m.fl.), 23/8 1 R **Nørreballe Nor** (BLR), 5/9 1 SV **Dovnsklint** (ELM) og 20/9 1 R **Lehnskov** (Bjørn Jacob Andersen, Herlev).

Rød Glente *Milvus milvus*

Mange vinteriagttagelser; i januar således set på 6 lokaliteter på Nord- og Vestfyn, Midtfyn, Tåsinge og Sydlangeland. 25/2 1 NØ **Lyø** (MHH) er nok første reelle trækfugl. Største tal fra foråret: 26/4 3 2K S + 1 2K NØ **Gulstav** (OHG), 1/5 4 N + 1 TF **Fyns Hoved** (Sune Riis Sørensen) og 12/5 4 **Fænø** (Torben Dyhrberg,Korsør) + 3 TF **Keldsnor** (THH).

I efteråret 241 trækkende på Sydlangeland, flest 7/10 42 S + 6 TF (AB), 8/10 22 S + 9 R (SG) og 13/10 41 SV (SØB), alle **Dovnsklint/Gulstav**. Største tal uden for Langeland: 11/10 6 NV **Skjoldnæs Fyr** (LTP) og 20/10 6 SV **Sønderhjørne** (PDP).

Havørn *Haliaeetus albicilla*

Med 596 observationer af Havørn fra 2008 i DOFbasen er det ikke nemt at holde styr på antallet af forskellige fugle. Faaborg-Midtfyn Kommune står for 65 % af iagttagelserne (halvdelen af disse er fra Brændegård Sø) og Langeland for 18%.

Årets største iagttagelser 3/4 2 AD + 3 IMM. OF **Nørreballe Nor** (DMZ) og 17/9 3 AD + 1 1K **Tryggelev Nor** (SØB). 24/11 talte SØB 7 Havørne (4 ad + 3 juv) mellem Rudkøbing og Keldsnor. Fra Brændegård Sø er der mange iagttagelser af op til 3 fugle sammen.

Yngleparret ved Arreskov Sø fik en enkelt unge på vingerne i år. På Sydlangeland har der været stationære, adulte fugle, som tilsyneladende ikke har gjort yngleforsøg. Andre steder i amtet er der også interessante iagttagelser, der måske kan resultere i ynglepar de kommende år. Fra 31/8-22/10 er der flere iagttagelser af 2 fugle sammen (AD + 4K?) ved Odense Fjord (Vigelsø og Egensedybet). Fra Vestfyn er der flere obs. af to fugle, bl.a. 6/4 2 (SUBAD + JUV) **Flægen** (JEB) og fra efteråret flere obs. af AD + IMM. sammen ved Føns Vang og nærliggende lokaliteter. Ved Ravnholt er to ældre fugle set nu og da gennem hele året.

Rørhøg *Circus aeruginosus*

Året blev indledt med en vinterobs.: 1-2/1 1 2K **Tryggelev Nor** (OHG). Ellers var første fugl 8/3 1 AD HAN **Fjordmarken** (HOM), og 10/3 sås fugle yderligere to steder. Det var meget småt med træktaal fra foråret. Flest 30/3 5 N **Tryggelev Nor** (OHG) og 1/5 5 N **Fyns Hoved** (Lars Fenger Nielsen, Vejle).

I efteråret registreredes 150 trækkende på **Sydlangeland** med 31/8 29 S (OHG) som største dagstal. Årets sidste var 6/11 1 AD HUN **Søgård Mose** (SØB).

Blå Kærhøg *Circus cyaneus*

Ikke det store at fremhæve fra første halvår. Største tal 9/4 4 NØ **Sønderhjørne** (PDP) og 1/5 3 N **Fyns Hoved** (Sune Riis Sørensen). Sidste fugle 25/5 1 HAN FU **Nærrå Strand** (PAJ) og 8/6 1 AD HUN S **Keldsnor** (OHG).

Første i efteråret 16/8 1 T **Keldsnor** (ESE m.fl.). I alt 73 trækkende på Sydlangeland i efteråret, hvorfra største tal var 11/9 17 SV (SØB), 13/9 6 S (OHG), 25/9 5 S (ELM) og 9/11 4 S (OHG), alle **Dovnsklint/Gulstav**.

Steppehøg *Circus macrourus*

I alt 5 fugle fordelt på 4 observationer: 27/4 1 2K HAN N **Fakkebjerg** (MMJ,SG,HKN), 1/6 1 AD HUN S **Dovnsklint** (OGH), 11/9 1 1K SV **Gulstav** (ESE, SØB) og 8/10 2 1K R **Gulstav** (OHG). Rekordår!

Hedehøg *Circus pygargus*

Pænt mange Hedehøge i år; næsten alle obs. fra Langeland!

2/5 1 2K S **Dovnsklint** (SG,THH), 3/5 1 han NØ **Gulstav** (ELM), 3/5 1 AD hun Sortemosen (OHS), 15/5 1 hun N **Fakkebjerg** (EDA), 18/5 1 AD han **Gulstav** (LBL), 23/5 1 AD han NØ **Løkkeby Enge** (OHG), 25/5 1 2K han FU **Rath** (RYT), 30/5 1 AD han N **Gulstav Mose** (HKH m.fl.), 31/5 1 2K han Ø **Nørreballe Nor** (HKH), 4/6 1 2K han Ø **Gulstav Mose** (LTP,SØB), 7/6 1 2K han S **Dovnsklint** (SG,THH), 31/8 1 2K han SV **Gulstav** (NBJ), 6/9 1 han SV **Klise Nor** (SØB), 9/9 1 AD han V **Ollerup** (HKH), 9/9 1 1K R **Gulstav** (ELM), 11/9 1 1K S **Gulstav** (ELM) samt 23/9 1 S **Dovnsklint** (ELM).

Kærhøg sp.

26/9 1 Steppehøg/Hedehøg SV **Arreskov Sø** (EEH) og 14/10 1 mulig Steppehøg SØ **Gulstav** (SØB).

Duehøg *Accipiter gentilis*

Mange spredte iagttagelser af enlige fugle eller par. Set hyppigst ved Brændegård Sø og Ravnholt. I månederne maj-august iagttagelser fra Brændegård Sø, Arreskov Sø, Rygård Skov og Holstenshuse Skov. Kun ganske få trækobs.: 16/3 1 hun NV Hov **Nordstrand** (EDA) og 28+29/10 1 SV **Sønderhjørne** (PDP).

Spurvehøg *Accipiter nisus*

Største forårstal: 30/3 57 N Hov **Nordstrand** (EDA), 13/4 14 NØ **Gulstav** (OHG) og 1/5 20 N **Fyns Hoved** (Lars Fenger Nielsen, Vejle). Efterårstotalen på **Sydlangeland** nåede helt op på 4.481 trækkende i år med to adskilte kulminationer hhv. i starten af september og slutningen af oktober. Største dage 5/9 239, 6/9 227, 7/9 255, 13/9 206, 19/10 291 S, 22/10 253, 23/10 206 og 28/10 365 (ELM, OHG m.fl.). Ved **Sønder-**

hjørne taltes 363 trækkende i efteråret med 20/10 66 SV som det største tal (PDP).

Musvåge *Buteo buteo*

Største forårstal: 8/3 168 NØ **Svaninge Bakker** (GKN), 10/3 192 NØ **Horseklint** m.m. (ELM) og 11/3 102 Ø **Enebærodde** (ELM), 26/4 100 TF **Vågebakken** (SG,THH) og 3/5 100 TF **Vågebakken** (RYT,BBC,SG). I år løb Horne Land af med titlen som bedste efterårstræksted. Den enlige observatør på stedet nåede op på i alt 9.335 SV-trækkende ved **Sønderhjørne/Horne/Faaborg** 11/9-1/11, flest 10/10 309, 12/10 1.400, 14/10 1.310, 19/10 441, 22/10 575, 23/10 950, 25/10 934, 28/10 464 og 29/10 1.225 (PDP).

I alt 5.779 trækkende blev talt på Sydlangeland. Bedste dage 6/10 375 **Dovnsklint + Nørreballe Nor** (ELM, OHG), 14/10 2.440 V **Fakkebjerg + Ristinge** (HMP), 17/10 450 V **Fakkebjerg + Nørreballe Nor** (Lars Mogensen, Tjele), 28/10 466 S **Dovnsklint** (ELM). Lidt længere nordpå sås 9/10 930 S **Tullebølle** (SØB).

Af andre større tal skal blot nævnes 6/10 760 V **Knudshoved** (PRA) og 14/10 719 V **Thurø** (AB).

Ørnevåge *Buteo rufinus*

En 2K Ørnevåge sås rastede ved **Fakkebjerg** om eftermiddagen 3/5 (ELM,EDA m.fl.), efter at være set ved Skagen nogle dage forinden. Fuglen gik til overnatning ved **Søgård Mose**, og dagen efter trak den mod NV (mod Ærø?) ved 11:30-tiden. Ny art for Fynsområdet!

Fjeldvåge *Buteo lagopus*

Fra vintermånederne er det største tal 9/2 3 **Monnet** (Lars Paaby, Herlev), mens der er iagttagelser af 2 fugle fra Nakkebølle Inddæmning, Helnæs Made og Stige Ø.

Største forårstræktal er 13/4 4 2K TF **Gulstav** (OHG) og 3/5 3 T **Fakkebjerg** (EDA). Sidste i foråret var 4/6 1 **Gulstav** (ELM).

På Sydlangeland sås 37 trækkende i efteråret (11/9-29/10), flest 17/10 9 V **Gulstav** (SØB) og 29/10 5 S **Dovnsklint** (OHG). Ved **Sønderhjørne** i alt 4; 20/10 2 SV og 23/10 2 SV (PDP).

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

Første blev 27/3 1 N **Lindved** (LAA), mens forårets største iagttagelser var 30/3 3 N Hov **Nordstrand** (EDA), 20/4 4 NØ **Rudkøbing** (OHG) og 24/4 5 NØ **Rudkøbing** (OHG).

I juni/juli følgende fund: 28/6 1 **Tarup Grusgrave** (JSA), 9/7 1 **Snare-mose Sø** (OHG), 15/7 1 **Nakkebølle Inddæmning** (NBJ, DMZ), 24/7 1 **SV Slipshavn** (KEG), 25/7 1 **Føns Vang** (MMJ) og samme dag 1 **Nørreballe Nor** (Erik Røjgaard, Løsning).

Efteråret gav 74 trækkende på **Sydlangeland** mellem 15/8 og 12/10, flest 24/8 10 S, 31/8 10 S og 8/9 8 S (ELM, OHG m.fl.). Flest rastende sås ved **Brændegård Sø** (22/8-14/9 jævnligt 3 fugle, dog 25/8 4 (EEH)) og 25-26/8 3 **Nørreballe Nor** (OHG,NBJ). Op til 2 rastende fugle sås ved Egensedybet, Tryggelev Nor og Gulstav Mose. Årets sidste fugl var 25/10 1 **SV Lyø** (RBZ).

Tårnfalk *Falco tinnunculus*

Største tal fra forårsmånederne var 1/5 10 TF **Fyns Hoved** (Lars Fenger Nielsen, Vejle).

I efteråret 232 trækkende **Sydlangeland**, flest 31/8 20 S (OHG), 13/9 21 S (OHG) og 13/10 18 S (SØB). Fra **Gulstav** rapporteredes ved flere lejligheder pæne tal af rastende fugle: 8/8 30 (OHG), 24/8 20 (EEE) og 11/9 30 (ESE,SØB).

Aftenfalk *Falco vespertinus*

Som i 2007 blot to iagttagelser: 12/5 1 hun **S Keldsnor** (THH) og 11/8 1 2K hun **R Søgård Mose** (OHG).

Dværgfalk *Falco columbarius*

En enkelt vinteriagttagelse: 13/1 1 **Monnet** (HKN,FSH).

Forårets første blev 15/3 1 **Fynsværket** (ELM), og den sidste var 18/5 1 AD han **R Sundet, Faaborg** (PDP). Eneste iagttagelse af mere end én fugl var 6/4 2 NØ **Hov Nordstrand** (EEE).

16/8 1 AD han **Gulstav Mose** (ESE m.fl.) var et ret tidligt efterårsfund; efterårets øvrige sås mellem 31/8 og 6/11. Langt de fleste sås på **Sydlangeland**, hvor 65 trækkende blev registreret, flest 5/9 7 S, 13/9 11 S og 17/10 6 V **Dovnsklint/Gulstav** (MMJ,SG,OHG,SØB).

Lærkefalk *Falco subbuteo*

Første fugl 24/4 1 Ø **Svendborgsund** (EEE). Ikke mange Lærkefalker i foråret, hvor 1/5 1 N + 1 TF **Fyns Hoved** (Sune Riis Sørensen) og 4/5 2 N **Fakkebjerg** (SG,MSN) var eneste obs. af mere end en fugl. Forårets sidste var 13-14/6 1 **Gulstav Mose** (PER m.fl.), mens 30/7 1 V **Hallindskoven** (ESE) var eneste juli-observation.

I alt 37 trækkende på **Sydlangeland** i efteråret, størsteparten i september med følgende dage som de bedste: 11/9 6 R **Gulstav** (ESE), 13/9 5 S **Dovnsklint** (OHG) og 14/9 5 SV **Gulstav** (SØB). Ikke mange fugle uden for **Langeland**, men der kan dog nævnes mere eller mindre stationære fugle 15-22/9 **Lindkær, Ravnholt** (20/9 2 (HKH)), 18/9-3/10 1 **Bjørnemosegård, Svendborg** (EEH) og 26-28/9 1 **Østerskov, Thurø** (AB). Årets sidste 21/10 1 **FU Gulstav Mose** (BLR).

Jagtfalk *Falco rusticolus*

1/1-20/3 1 2K **Monnet, Tåsinge** (mange observatører). Godkendt af SU. Sås første gang på stedet 11/11 2007 (LBL).

Vandrefalk *Falco peregrinus*

Frem til midten af marts flest iagttagelser fra **Odense Fjord**, hvor rastende fugle hovedsagelig sås ved **Firtalsstrand/Ølundgård, Egensedybet** og **Vigelsø**. Der er også flere iagttagelser fra **Mågeøerne** (13-29/1), **Gyldensten/Jersore** (7/1-14/2), **Nårå Strand** (16/2), **Ravnholt** (12/1), **Lyø** (14-15/2), **Løkkeby Enge** (28/1) og **Påø** (9/2).

Relativt få fugle sås på direkte træk i foråret, bl.a. 31/3 1 N **Gulstav** (SØB), 18/4 1 NØ og 22/4 2 NØ **Gulstav** (PDP), 23/4 1 NØ **Enebærøde** (KDJ) og 27/4 1 N **Fakkebjerg** (MMJ m.fl.). Forårets sidste var 25/5 1 **Ølundgårds** (AVL), mens 15/6 1 **Lindø v. Jersore** (Søren Peter Pinnerup m.fl.) nok mere er at betragte som et sommenfund.

Efterårsankomst 10/8 med obs. fra **Egensedybet** (ELM) og **Vigelsø** (DMZ). I alt blot 8 trækkende på **Sydlangeland** i efteråret, heraf 27/10 2 S **Dovnsklint** (ELM). Fra efteråret flere iagttagelser af to fugle sammen: 23/9 AD hun + 1K han **Gyldensten** (JEB), 1/11 AD han + AD hun **Vigelsø** (JSA), 2/11+13/11 ad + 1K hhv. **Firtalsstrand** og **Ølundgård** (KGH,HKH) og 10/12 2 **Nårå Strand** (ELM).

Agerhøne *Perdix perdix*

25/8 13 **Jersore** (JEB) og 31/8 20 **Sønderby Klint** (MET,BIR) blev årets største flokke.

Vagtel *Coturnix coturnix*

I alt 19 fund af syngende fugle 15/5-17/8, heraf 21/6 2 **Nørre Nårå** og 2 **Særslev** (HEL). Stort set som sidste år antalsmæssigt.

Vandrikse *Rallus aquaticus*

Langt flest 11/5 14 **Tryggelev Nor** (OHG).

Plettet Rørvagtel *Porzana porzana*

Kun obs. fra Sydlangeland i 2008: 15/6 1 SY **Gulstav Mose** (NRA), 6/7 + 11/7 1 SY **Tryggelev Nor** (NRA,EEE).

Lille Rørvagtel *Porzana parva*

27/5 fandt LBR landets 9. fund af denne lille skulker. Den er godkendt af SU frem til 5/6. Det er Fyns andet fund, idet første fund for landet blev gjort ved Nyborg 19/6 1898!

Engsnarre *Crex crex*

Et fint år for arten, især på Nordfyn, alle SY: 18/5-8/7 op til 4 **Grindløse, Østmosen** (AVC,JNC m. fl.), 24/5-21/6 1 **Broløkke Strand** (BKS), 31/5 1 **Gråsten Nor** (CKL) 1 **Grønløkken, Bogense** (JEB,JNC), 13/6 1 **Gyldensteens Enge** (AVC), 27/6 1 **Klinte Strand** (JEB).

Grønbenet Rørhøne *Gallinula chloropus*

7/1 31 **Ejby Mølle** (ELM) og 30/4 60 **Sundet, Fåborg** (PDP) blev årets største ansamlinger.

Blishøne *Fulica fulica*

7/9 2900 **Seden Strand** (KDJ) blev største flok.

Trane *Grus grus*

23/2 2 N **Årup** (Egon Iversen, Sydals) var tidligt, derefter 9/3 16 NØ **Brændegård Sø** (FSH), men det var 30/3, de rigtigt trak igennem: 116 N **Påø** (MLJ), 137 N **Tryggelev Nor** (OHG), 225 N **Hov Nordstrand**, (EDA), 50 Ø **Vågebakken** (SG) – tjek selv for gengangere! Ellers skal nævnes 1/4 19 NØ **Gulstav** (SG), 9/4 18 OF **Svanninge Bakker** (AAW), 24/4 36 Ø **Spodsbjerg** (OHG) og et par sommerobs: 6/6 1 **Søgård Mose** (RYT,BBC,SØB), 7/6 1 NV **Nakkebølle Inddæmning** (NBJ). 9/10 2 S **Tullebølle** (SØB) blev årets sidste.

Strandskade *Haematopus ostralegus*

Største tal var ikke overraskende fra **Nærá Strand**. Her var allerede 13/1 220 (PAJ), 27/3 og 5/4 var der 230 (DMZ, MHH) og 21/7 205 (HEL). **Ølundgård** havde 3/8 118 (GJO). Fra Sydbyn var største tal 27/3 110 **Lyø** (RBZ).

Klyde *Recurvirostra avocetta*

Årets første var 25/2 1 **Vejlen, Tåsinge** (HKN). Større forsamlinger er i foråret specielt set på **Ølundgård Inddæmning**, flest 20/4 med 216 (GJO).

Andre større flokke var 21/3 81 **Nærá Strand** (AVC), 18/5 92 **Slambassinet** (DMZ), 31/5 28 **Føns Vang** (MMJ), 1/6 116 **Vigelsø** (DMZ), 13/6 37 **Østerøse** (SG), 28/6 124 **Nærá Strand** (AVC), 11/7 44 **Bøjden Nor** (PDP), 24/7 106 **Østerøse** (KEG), 27/8 76 **Lindelse Nor** (SØB). Sidste 14/10 18 **Nærá Strand** (AVC).

Lille Præstekrave *Charadrius dubius*

Første fugl var 6/4 2 **Arreskov Sø** (EEH). Den sidste 5/10 1 **Keldsnor** (OHG). Største flok var 11/6 11 **Sortemosen** (GJØ).

Kortet viser lokaliteter med Lille Præstekrave på Fyn i 2008.

Stor Præstekrave *Charadrius hiaticula*

Ved **Bogense Havn/Mågeøerne** har der året igennem opholdt sig en lille flok, således 10 den 13/1 (MHH) og 11 den 28/12 (AVL). Største flokke var 21/8 90 **Storeholm** (LBL,RBL), 19/8 77 **Nærá Strand** (AVC) og 21/7 61 **Ølund** (HEL,SG).

Hjejle *Pluvialis apricaria*

En kæmpe flok på 13.000 holdt til på **Vigelsø** 20-28/10 (KDJ). Af andre større flokke skal nævnes 19/9 1500 **Storeholm** (ELM), 28/10 2200 **Nærá Strand** (JEB) og 31/10 2000 **Vejlen Tåsinge** (PER).

Strandhjejle *Pluvialis squatarola*

Største flok var 21/5 118 **Flyvesandet** (SG) og 23/10 112 på samme sted (AVC). Fra **Storeholm** meldes 21/8 om 84 (LBL,RBL).

Vibe *Vanellus vanellus*

Største flok var 12/10 1050 set ved **Gasenhed Nord** (GJO) og 18/10 1900 **Vigelsø** (KDJ).

Islandsk Ryle *Calidris canutus*

Nogle få fugle overvintrer ved de fynske kyster, således: 1/1 9 **Fyns Hoved** (KHL) og 15/1 8 **Lindø+vade ved Jesore** (MHH) samt 21/12 1 **Thurø Rev** (AB).

Ellers er de største flokke set 27/5 42 **Flyvesandet** (SG), 21/8 74 **Storeholm** (LBL,RBL), 24/8 26 **Keldsnor** (OHG) og 5/9 29 **Fyns Hoved** (KHL).

Sandløber *Calidris alba*

I alt 60 fugle blev set i 2008. Første var 14/5 5 **Flyvesandet** (ELM), største var 5/8 8 samme sted (THH) og 31/8 8 **Æbelø Brådet** (SUZ), og sidste var 18/10 4 **SV Dovns Klint** (OHG,ELM).

Dværgryle *Calidris minuta*

Et sløjt år for denne art. Den blev slet ikke set på forårstrækket, og på efterårstrækket var eneste halvstore flok 17/9 19 **Slambassinnet** (DMZ). Næststørste gruppe var 27-29/9 8 **Keldsnor** (Klaus Malling Olsen,OHG).

Temmincksryle *Calidris temmincki*

Første iagttagelse var 6/5 3 **Fjordmarken** (SG), derefter 10/5 8 **Bøjden Nor** (GJØ), 12/5 12 **Ølundgård** (HEL,IBH), 18/5 15 **Slambassinnet** (DMZ).

Hvis vi tæller max.tal for de forskellige lokaliteter sammen bliver det til 49 fugle mod 127 i rekordåret 2007.

Efterårstrækket var dog bedre end i 2007. Der blev set i alt 50 med største tal den 21/7 13 **Ølundgård** (HEL,IBH,SG) og samme dag 8 **Keldsnor** (OHG). Sidste: 5/9 1 **Keldsnor** (MMJ,SG).

Krumnæbbet Ryle *Calidris ferrugena*

En enkelt forårsiagttagelse: 20/5 1 **Ølundgård** (KDJ). Største flokke fra efteråret var 21/7 64 **Ølundgård** (HEL), samme dag 24 **Nærá Strand** (HEL) og ligeledes samme dag 21 **Keldsnor** (OHG), endvidere 4/9 22 **Fællesstrand/Tornen** (KEG).

Sortgrå Ryle *Calidris maritima*

På **Knudshoved Færgenhavn** blev der set et vekslende antal indtil 21/3, flest den 18/1 med 12 (RYT m.fl.). **Bogensø Marina** husede 1 fra 11/1 til 3/3. **Bøjden Nor** havde 1 9-10/3 (GJØ m.fl.) **Hov Nordstrand** havde 4 den 6/4 og 1 15/5 (EEE, NBJ).

Kun en enkelt fugl fra efteråret: 17/10 1 **V Fyns Hoved** (SG).

Almindelig Ryle *Calidris alpina*

Største flok var 30/8 3350 **Nærá Strand** (JSA).

Kærløber *Limicola falcinellus*

På forårstrækket sås en enkelt: 21/5 1 **Nærá Strand** (SG).

Efteråret gav flg.: 6/7 1 **Nærá Strand** (THH), og 1 **Helnæs Made** (HKN), 8/7 1 **Keldsnor** (NRA,NBJ) 10/7 2 **Søgård Mose** (SØB), 28/7 til 3/8 2 **Nærá Strand** (THH m.fl.), 29/7 til 6/8 1 **Keldsnor**, 29/7 1 **Bøjden Nor** (NBJ), 1/8 1 **Tryggelev Nor** (OHG), 24/8 1 **Keldsnor** (OHG), 2/9 1 **Keldsnor** (NRA).

Brushane *Philomachus pugnax*

Første iagttagelse var 17/2 3 **Maden, Helnæs** (HKN, PRA,MAT).

Største flokke var 6/5 78 **Fjordmarken** (SG), 11/7 93 **Tryggelev Nor** (OHG), 3/8 69 **Ølundgård** (OBO) og 3/8 47 **Keldsnor** (OHG). Sidste fugl var 25/10 1 **Firtalsstrand** (OBO).

Enkeltbekkasin *Lymnocyptes minimus*

I alt 14 fugle set i 2008: 6/1 1 **Gulstav Mose** (OHG), 8/1 1 **Stige Ø** (KDJ), 20/1 1 **Madelund Hverringe** (BKS), 14/2 1 **Hollufgård** (LAA), 20/4 1 **Monnet** (PVR), 5/10 1 **Monnet** (PVR), 6/10 1 **Slambassinnet** (KEG), 14/11 3 **Tommerup Bæk Holmehave** (HMØ), 17/11 1 **Bogensø** (BKS), 23/11 2 **Tryggelev Nor** (HMØ) og 6/12 1 **Vognsbjerg** (SØB).

Dobbeltbekkasin *Gallinago gallinago*

Største flokke: 25/3 48 **Vejlen Tåsinge** (PVR), 1/8 87 **Nørreballe Nor** (OHG), 2/8 51 **Ølundgård** (HEL).

Tredækker *Gallinago media*

2 pudsige iagttagelser:

31/8 1 **Bøjden Nor** (FSH) Freddy skriver: "Troede sgisme at jeg havde set syner, men den var god nok, vatteret side/underside, hånddækfjer med hvide spidser, halvlangt næb, men jeg ville gerne have fuglen i flugt inden jeg ville melde den ud som sikker. Den var fra det sted jeg stod temmelig skulky, blev til sidst af en eller anden grund utryg og den lettede. I flugten relativ tæt på kunne tydelig ses hvide halesider samt vingebånd, ingen lys vingebagkant, mørk mave. Vel nok en fugl der på træk blot er dumpet ned, ikke den mest typiske lokalitet."

28/9 3 **NV Horseklint Fyns Hoved** trak kun 25 m. fra strandkanten (MRP).

Skovsneppe *Scolopax rusticola*

9 iagttagelser i januar, men ingen i månederne juli, august og september, hvor mon de da er henne? Største antal noteret var: 16/5 8 **Troldekrog v Hvidkilde** (NAN).

Stor Kobbersnepe *Limosa limosa*

I alt 23 fugle iagttaget i løbet af året. De første set 1/4 2 **Fårevejle** (EEE). Sidste: 15/10 2 **Firtalsstrand** (GJO).
Fra **Store Egholm** melder EDA om et par den 22/4.

Islandsk Stor Kobbersnepe *Limosa limosa islandica*
Amtets 10. fund: 13-15/9 1 1K **Keldsnor** (THH m.fl.).

Lille Kobbersnepe *Limosa lapponica*

Set i alle årets måneder. Største flokke er som sædvanlig fra Nordfyn i maj: 9/5 798 **Lumby Middelgrund** (KDJ) og 20/5 700 **Ølundgård** (KDJ). 27/5 506 **Flyvesandet** og 436 **Enebærodde** (SG).

Lille Regnspove *Numenius phaeopus*

Første fugl sås 7/4 1 N **Fyns Hoved** (SG). En større trækobservation blev gjort 24/4: 142 Ø **Vejlen, Tåsinge** (PVR). I **Gråsten Nor, Ærø** sås 16 fra den 27 til den 31/7 (LTP). 17/8 rastede 10 **Storeholm** (LBL). Derudover er der på DOFbasen 52 observationer, mest af 1 eller 2 fugle.

Stor Regnspove *Numenius phaeopus*

Ses hele året. De største flokke på Nordfyn således 12/1 480 **Ølundgård** (BLR, OBO), 2/9 520 **Nærá Strand** (AVC) og 12/9 550 også **Nærá Strand** (KDJ).

Det er en fugl, som er gået meget frem efter fredningen i 1994, og der er således 781 observationer af arten i 2008 i DOFbasen. Vi må håbe, at den kan forblive fredet.

Sortklire *Tringa erythropus*

Den første set 19/4 1 **Henninge Nor** (MMJ). Fra foråret 21 observationer af i alt 39 fugle.

På efterårstrækket, der startede 8/6, er den mere talrig. De største ansamlinger var: 19/6 19 **Karlsmosen** (PER), 10/7 26 **Søgård Mose** (SØB), 21/7 20 **Ølundgård** (HEL,IBH,SG), 3/8 21 **Tryggelev Nor** (OHG) og samme dato 33 **Dørholmbugten** (AMY).

Sidste observation var 24/11 2 **Keldsnor** (OHG).

Rødben *Tringa totanus*

Er noteret fra den 1/1 til den 30/12. Største flokke var: 28/6 136 **Nærá Strand** (AVC) og 15/7 104 **Egensedyb** (SG).

Damklire *Tringa stagnatilis*

Efter at havde manglet den de 2 sidste år var der atter besøg østfra af den elegante vadefugl, og så endda 2 på samme dag: 6/7 1 **Ølundgård Inddæmning** (THH m.fl.), 1 **Nørreballe Nor** (NRA).

Hvidklire *Tringa nebularia*

Tidligere var denne art meget sjælden om vinteren, men de senere år er der gjort flere fund i den kolde tid.

24/2 2 **Nakkebølle Inddæmning** (SG) og 2/3 2 **Fårevejle** (OHG).

Og fra december: 6/12 1 **Thurø Rev** (AB) 14-27/12 2 **Nørreballe Nor** (SØB, EEE) og 29/12 1 **Thurø Bund** (AB).

Af store flokke skal nævnes 24/4 177 **Nærá Strand** (AMY), 16/7 160 **Nærá Strand** (HEL,IBH) og 19/7 128 **Ølundgård** (HEL,IBH).

Svaleklire *Tringa ochropus*

Vinteriagttagelser: 1/1 1 **Horsebækken Otterup** (KRM), 1 – 2 fugle holdt til i **Slambassin** i januar, februar og marts (PDS m.fl.) og 25/2 1 **Barager Næbbe, Langeland** (NRA).

Efterårstrækket bød på en del pæne flokke: 6/6 13 **Sortemosen** (PER), 1/7 25 **Salme Nor** (NRA), 19/7 11 **Søen v. Valdemar Slot** (NBJ), 15/8 32 **Tryggelev Nor** (OHG), 17/8 14 **Monnet** (PVR), 20/8 11 **Brændegård Sø** (GJØ, EEH). Så alt i alt et godt efterår for arten med dobbelt så mange observationer som i 2007.

Tinksmed *Tringa glareola*

Ankomst 13/4 2 **eng ved Hudevad** (PRA).

Af større flokke skal nævnes 28/4 29 og 6/5 48 **Neverkær** (FHT), 1/5 30 **Sortemosen** (RYT, BBC), 6/5 66 **Fjordmarken** (SG).

Og fra efterårstrækket: 6/7 26 **Lindkær Mose** (PBL), 12/7 45 **Karlsmosen** (GJØ), 14/7 45 **Ølundgård** (HEL,IBH), 14/8 87 **Tryggelev Nor** (NRA), 25/8 70 **Nørreballe Nor** (NRA).

Mudderklire *Actitis hypoleucis*

For første gang blev den observeret i januar, idet en fugl holdt til ved **Slambassin** fra 21/1 til 6/4 (MHH m.fl.).

Største flokke var 15/5 31 **Arreskov Sø** (EEH), 18/7 47 **Halmø** (Henrik Boeg Fredensborg), 19/7 27 **Føns Vang** (MMJ), 21/7 55 **Keldsnor** (OHG), 17/8 31 **Æbelø** (Sten Nielsen, Egtved).
Også en sen obs. 30/11 1 uden hale **Odense Kanal** (THH).

Stenvender *Arenaria interpres*

Flokke over 10 nævnes: 13/1 27 **Mågeøerne** (MHH), **Hov Nordstrand** har flg. tal 9/2 10 (EDA), 21/2 17 (HKN), 11/5 32 (MLN) og 15/5 29 (NBj), 9/5 13 **Mågeøerne** (JSA).

Fra efteråret: 21/8 22 **Storeholm** (LBL,RBL), 31/8 18 **Brådet, Æbelø** (SUZ) og 13/11 16 **Faaborg Fjord** (PDP) samt 7/12 18 **Mågeøerne** (EEE, EDA).

Så 2008 blev et af de bedste år for Stenvendere.

Odinshane *Phalaropus lobatus*

Et rimeligt år med ca.14 fugle. Alle nævnes.

23/5 2 **Firtalsstrand** (SG), 11/6 1 **Nørreballe Nor** (NRA), 29/6 til 8/7 1 **Østerø, Knudshoved** (PRA), 8/8 til 11/8 1 **Firtalsstrand** (HEL m.fl.), 13/8 2 **Firtalsstrand**, 10/8 1 **Keldsnor** (MHH), 13/8 1 **Nørreballe Nor** (NRA), 21/8 – 1/9 2 **Føns Vang**, 14/9 stadig 1 **Føns Vang**, 14/9 – 16/9 1 **Salme Nor** (FIE,LIS,NBJ), 22/9 2 **Keldsnor** (NRA).

Storkjove *Stercorarius skua*

Det var et dårligt kjoventår, også for den store. Alle observationer: 5/8 3V **Flyvesandet** (THH), 29/8 1 V **Fyns Hoved** (SG,MMJ,PRA) og 22/11 2 V **Flyvesandet** (SG,THH).

Almindelig Kjove *Stercorarius parasiticus*

Alle observationer: 19/4 2 Ø **Hov Nordstrand** (MMJ,EDA), 23/4 1 SØ **Sønderhjørne** (PDP), 5/8 6 NV **Fyns Hoved** (MMJ,NBJ), 5/8 2 V **Flyvesandet** (THH), 6/8 1 SV **Vejsnæs Nakke** (LTP), 29/8 3R + 4V **Fyns Hoved** (SG,MMJ,PRA), 12/9 1 SV **Lunden** (EDA) og 19/9 1 FU **Dovnsklint** (ELM).

Lille Kjove *Stercorarius longicaudus*

En enkelt, men fin observation: 12/9 5 SV **Lunden** (EDA).

Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus*

8/2 1 2K **Føns Vang** (THH) og 1 3K+ **Jersore** (SEK,THH) var tidlige obs. 7/3 var der ankomst til kolonien på **Fiskeholm** (JSA), hvor

max.tallet nåedes 4/4 7 4K+ (JSA). På **Siø** sås op til 2 fugle i perioden 15/3-4/6 (OHG m.fl.) og 24/4 1 par i Hættemågekolonien **Enghave** (THH). Øvrige obs.: 20/4-26/6 1 AD set flere gange **Tarup Grusgrave** og omegn (PRA m.fl.), 25/4 2 AD **Sundet, Faaborg** (LBR), 1/7 1 2K **Vesteregn** (ESE).

Dværgmåge *Larus minutus*

Der blev set Dværgmåger fra 2/1 5 AD V **Dovnsklint** (SG,MMJ) til 22/11 1 V **Flyvesandet** (SG,THH) og alle måneder ind imellem. Flest 24/4 11 AD SØ og 28/4 33 AD SØ **Sønderhjørne** (begge PDP), 27/4 37 AD + 1 2K SØ **Dovnsklint** (SG,HKN,MMJ) og 13 **Brændegård Sø** (OHG), 25/8 10 1K + 2 AD **Keldsnor** (OHG), 12/9 197 SV **Lunden** (EDA), 13/9 33 SV **Dovns Klint** (OHG), 19/10 30 V **Gulstav** (EEE), 9/11 23 SV **Dovnsklint** (OHG), 12/11 12 AD + 5 1K **Keldsnor** (SØB).

Hættemåge *Larus ridibundus*

23/4 3000 **Siø** (OHG) og 22/10 4000 **Arreskov Sø** (EEH) var de største forekomster. 1900 ynglefugle **Vigelsø** (AMY).

Stormmåge *Larus canus*

26/01 1400 **Longelse Bondegårdsskov** (OHG), 8/4 1800 **Humble** (OHG), 3100 **Arreskov Sø** (NBj) blev højeste tal.

Sildemåge *Larus fuscus*

15/3 ankomst 1 AD **Kildebjerg** (Søren Peter Pinnerup, Lejre). Højeste antal blev 26/4 145 **Vigelsø** (AMY). 13 YF registreret **Mågeøerne** (JSA).

Sølvmåge *Larus argentatus*

5/4 1160 **Mågeøerne** (DMZ), 22/10 + 5/12 2000 **Arreskov Sø** (EEH) blev største antal.

Middelhavsmåge *Larus michahellis*

7/3 1 AD **Slipshavn** (HOM), 10/9-9/11 1-2 1K (OHG,THH m.fl.), 29/9 1 2K (OHG) **Bagenkop Havn**, 30/10 1 AD **Rudkøbing** (OHG), 8/11 1 1K **Spodsbjerg Havn** (OHG).

Kaspisk Måge *Larus cachinnans*

Et antal fund på linje med de to foregående år, mere end én fugl nævnes: 28/2-8/3 2 forskellige 2K **Spodsbjerg Havn** (HKN m.fl.), 7/9 2 1K SØ **Dovnsklint** (THH, OHG m.fl.), 9/9-5/12 4 forskellige fugle (3 1K + 1

2K) **Bagenkop Havn** (SØB,THH,BLR,JSA,PRA), 10/11 2 1K **Lindelse Nor** (OHG).

Svartbag *Larus marinus*

2/1 74 **Barager Næbbe** (MMJ), 28/1 66 ud for **Gals Klint** (MMJ), 9/11 60 **Bagenkop** (OHG) blev årets højeste antal. Et større træktalet skal nævnes: 55 SV **Dovns Klint** (OHG).

Ride *Rissa tridactyla*

Største obs: 27/1 10 V + 3 Ø **Fyns Hoved** (EDA,SG,MMJ), 18/3 6 NV **Horseklint** (EDA), 17/10 4 V **Fyns Hoved** (SG), 21/11 35 AD + 14 1K V (SG, MMJ), 22/11 38 V (heraf 7 1K) (SG,THH) **Flyvesandet**.

Rovterne *Sterna caspia*

Et pænt år, især sammenlignet med 2006 med kun en enkelt obs. 6/7 3 (NRA), 5/8 1 (SØB) **Nørreballe Nor**, 7/8 1 **Keldsnor** (Peter Thomsen), 23/8 1 AD **Tryggelev Nor** (NRA), som nok var den, der 24-30/8 huserede i **Nørreballe Nor** (NRA,OHG).

Splitterne *Sterna sandvicensis*

Ankomst 5/3 1 V **Flyvesandet** (SG). Største forsamling 9/5 210 **Siv** (OHG). Sidste obs. faldt på samme dato som året før: 19/10 2 **Horseklint** (KHL,MRP).

Fjordterne *Sterna hirundo*

29/4 142 **Brændegård Sø** (EEH) blev langt største obs., 5/8 87 V **Flyvesandet** (THH) største træktalet. 16/9 1 1K **Fyns Hoved** (Svend Aage Linnerstrøm, Solrød) var sidste fugl.

Havterne *Sterna paradisaea*

3/4 1 V **Sønderhjørne** (PDP) var ankomst. Desuden skal nævnes 69 ynglepar **Bregnør Bugt** (ELM) og 150 ynglepar **Mågeøerne** (JSA m.fl). Sidste fugl 4/10 1 AD **Hav v Tryggelev Nor** (OHG) er en sen obs. for indre farvande.

Dværgterne *Sterna albifrons*

18/4 var ankomstdato: 1 **Fyns Hoved** (THH). 25/8 sås sidste fugl: 4 **Keldsnor** (OHG). Ind imellem blev største antal 5/5 6 **Østerøse** (HOM) og 20/5 8 **Fyns Hoved**, (EEE).

Hvidskægget Terne *Chlidonias hybridus*

Så kom der ny art på Fyn – og hvilken debut: 3 godkendte fund af i alt 8 fugle! 10/5 kl. 16.53 faldt 6 AD ned fra himlen i **Vejlen, Tåsinge** (HEL + familie). De tog en runde og forsvandt mod øst. Kl. 18.40 blev de genfundet ved **Naturskolen, Maribo-søerne på Lolland**, ca. 70 km mod SØ. 1/6 slog Thomas og Ib Hellesen til igen. Denne gang ved **Ølundgård**, hvor 1 AD rastede ½ time om aftenen. 3/6 fandt EDA 1 AD **Gulstav Mose**. Den blev til næste dag (fl. observatører).

Sortterne *Chlidonias niger*

Ankomst 28/4 1 SØ **Sønderhjørne** (PDP). Et pænt år med obs. på 15 lokaliteter, flest 9/5 6 **Sundet, Fåborg** (Erik Thomsen), 26/5 10 **Brændegård Sø** (FSH,GJØ). Sidste obs. 11/9 2 1K **Brændegård Sø** (KEG).

Hvidvinget Terne *Chlidonias leucopterus*

29/4 4 R-NØ **Nørreballe Nor** (FIE), 30/4 1 NØ **Vejlen** (HKN).

Alk og Lomvie *Alca torda et uria aalge*

Alk

Traditionelt raster der mange Alke i Lillebælt, det gjorde der også i 2008: 13/1 120, 21/3 130, 23/5 450, 30/5 147 **Hindsgavl** (MMJ) og 1/5 51 **hav mellem Assens og Båge** (BSN,PVR). En del af disse fugle ses på forårstræk ved **Sønderhjørne**, der havde en total på 249 med 15/4 89 SØ (PDP) som bedste dag. Fra samme dag 15/4 50 SØ **Helnæs Fyr** (NBK). Der var ingen gode dage fra **Flyvesandet** og **Fyns Hoved**, hvor der normalt ses mange – bedste tal herfra blev 20/11 36 NV **Fyns Hoved** (EDA). Et enkelt større tal uden for disse områder 24/2 26 S **Knudshoved Færgehavn** (ELM).

Lomvie

Der blev ikke set mange. De fleste bliver set i Lillebælt, fra de nordfynske kyster er der sporadiske fund, for det meste af enkelte fugle. De

største tal blev: 27/3 30 **Hindsgavl** (PER,DMZ) og 23/5 19 **Hindsgavl** (MMJ).

Alk/Lomvie

Ikke uventet blev det til en del ubestemte alkefugle i Lillebælt som f.eks 28/3 650 **Gals Klint** (ELM) og 7/5 100 **Husby Strand** (MMJ) viser. Trækket ved **Sønderhjørne** var lidt uklart – fuglene kunne typisk ikke bestemme sig for en fælles trækretning – 15/4 31V + 48 SØ (PDP) viser en typisk situation. En større observation uden for Lillebælt var 19/3 200 Ø **Dovnsklint** (SG,MMJ).

Tejst *Cephus grylle*

Fyns Hoved og Flyvesandet/Æbelø står for over 95% af alle indberetninger. De største observationer herfra er 27/1 23 V **Fyns Hoved** (SG,MMJ,EDA) og 17/10 16 V **Fyns Hoved** (SG). Alle observationer uden for kerneområderne var: 23/2 1 N **Knudshoved** (HEL), 20/4 1 **Vesterskov** (MMJ,SØB), 25/5 2 R/T **Sønderhjørne** (JBE) og 1/6 2 **Romsø** (NPU).

Søkonger Alle alle

Som i resten af landet var 2008 et usselt år for Søkonger. På Fyn blev det til: 22/11 1 N **Horseklint** (KHL) og 22/11 3 V **Flyvesandet** (SG,THH).

Lunde *Fratercula arctica*

Med 21/3 1 vdr. **Hindsgavl** (MMJ) fik Fyn sit syvende fund af arten.

Huldue *Columba oenas*

Forårstræk: 24/2 5 N (KHL), 2/3 5 V, 15/3 8 N (EEE) **Horseklint**, 30/3 7 N **Hov Nordstrand** (EDA).

Efterårstræk (tal over fem nævnes): 24/9 6 SV, 8/10 8 SV, 25/10 6 SV, 30/10 11 SV **Sønderhjørne** (PDP). 24/8 9 S **Gulstav** (EEE). 6/9 58 S (OHG,ELM) 13/9 193 S (OHG,ISB,HKH), 14/9 37 S (OHG), 24/9 56 S (ELM), 7/10 42 S (AB,NBJ,FLB), 8/10 93 S (SG) 12/10 103 S, 19/10 41 S (OHG), sluttende med 6/11 23 S (SØB) **Dovnsklint**.

Ringdue *Columba palumbus*

Forårstræk **Horseklint**: 9/2 1746 N (SG), 1150 NØ (EDA), 8/3 5254 T (SG), 10/3 1450 NØ (ELM) 11/3 1595 NØ (SG), 7/4 547 N (SG).

Forårstræk **Hov Nordstrand**: 8/3 2900 N, 30/3 7250 NØ, 13/4 1270 N (EDA).

Efterårstrækket bød på utrolig flotte dage på Sydlangeland, hvor der i alt blev set 310.000 ringduer trække sydpå. De bedste dage fra **Dovnsklint**: 7/10 6430 S (AB,NBJ), 16/4 7500 S (Lars Mogensen, Tjele), 17/10 15.500 S (Lars Mogensen,ELM), 22/10 60.100 S, 25/10 27.400 S (OHG, ELM), 28/10 52.700 S, 29/10 59.400 S, 30/10 57.400 S, 31/10 23.100 S (ELM), 16/11 2600 S (OHG). Desuden 8/10 18.000 S **Rudkøbing** (OHG).

Fra **Sønderhjørne** nævnes dage over 2500: 8/10 2820 SV, 22/10 2800 SV, 29/10 2670 SV, 30/10 3030 SV sluttende den 1/11 2210 SV (PDP).

Tyrkerdue *Streptopelia decaocto*

De tre største antal blev set 12/1 20 R **Sørne v/Sellebjerg, Marslev** (KHL), 13/9 22 R **Ulbølle** (NBJ), 10/12 21 R **Geerskov** (DMZ).

Turteldue *Streptopelia turtur*

12/5 1 TF **Dovnsklint** (THH), 31/5 1 OF **Gulstav Østerskov** (Carsten S Sørense, Hobro/Henrik Stenholt, Silkeborg).

Gøg *Curculus canorus*

Årets første var den 24/4 1 SY **Fakkemosen** (LBL), og den sidste blev set 10/10 1 juv. **Gulstav** (SØB). Større forekomster 12/5 6 SY **Fredsmosen** (OHG), 14/5 5 **Flyvesandet** (ELM), 31/5 5 **Helnæs Made** (Arne Lilhaug, Fredericia).

Natugle *Strix aluco*

Hørt året rundt på 36 lokaliteter. Bedste lokalitet var 12/5 5 SY **Fredsmosen** (OHG) og 14/5 5 SY **Flyvesandet** (ELM).

Slørugle *Tyto alba*

Fyn husede 12 ynglepar fordelt på Sydlangeland, Midtfyn og Nordfyn. God fremgang i forhold til 5 par sidste år.

Skovhornugle *Asio otus*

Er set på 12-14 lokaliteter. Største antal 28/12 32 udflyvende **Bogø Kolonihaver** (KEG,HKH).

Mosehornugle *Asio flammeus*

Arten er også set på 12-14 lokaliteter. Steder, hvor der var mere end en enkelt fugl: 14/2 6PDS **Helnæs Made**, 28/3 6 **Egebjerggård** (AVC), og i december var der 3 R på **Stige Ø** (AVL m.fl.).

Perleugle *Aegolius funereus*

17/11 1 død **Holckenhavn** (indleveret til ZM).

Natravn *Caprimulgus europaeus*

11/9 1F 1K RI **Gulstav** (JHJ,RYT), 21/9 1 R **Gulstav** (NBJ), 22/9 1 død **Gulstav** (ingen ring) (ELM).

Mursejler *Apus apus*

Årets første 4/5 1 N **Fakkebjerg** (SG,MSN,JSA) og den sidste 13/10 2 S **Gulstav** (SØB). Af større tal kan nævnes 15/6 400 R **Arreskov** (EEH), 19/8 540 FU **Keldsnor** (OHG), 30/8 400 S **Rudkøbing** (OHG), 26/8 og 6/9 begge dage 450 S **Dovnsklint** (ELM).

Isfugl *Alcedo atthis*

Arten er set i alle årets måneder rigtig mange forskellige steder. Ved **Tarup Grusgrav** blev der registreret ynglepar og muligvis også et par ved **Lykkesholm Sø**. Desværre ingen tegn på ynglefugle i de to redekasser ved **Odense Å** eller kasserne ved **Bogense**.

Biæder *Merops apiaster*

I **Gulstav-området** blev der set og hørt en fugl 5/6 (KOent Olsen, Røn-de m.fl.). Den 9/6 1 FU **Gulstav** (ESE). En smuk solskinsdag den 24/8 1 **Gulstav Mose**, hvor den sad tæt ved vejen og lod sig se længe, hvorefter den fløj et par omgange rundt i mosen, satte sig igen til beskuelse, smukt. Tog en tur rundt og fløj lidt senere mod nord. Den blev set af mange bl.a. NRA, ELM, BLR, FTH, LET.

Hærfugl *Upupa epops*

Der er 2 obs. af denne fugl: 8/6 1 **Holmegård, Sydlangeland** (SØB) og 1/11 1 **Horne Mølleå** (Jens Hasager Kirk, Tarm).

Vendehals *Jynx torquilla*

Forår: 25/4 2 RI **Flyvesandet** (BLR,MHH). 26/4 1 **Flyvesandets Camp**. (MMJ), 27/4 1 **Skabohuse** (NBJ,BBC,RYT), 30/4 1 **Lille Stegø** (SUZ), 7/5 1 **Fyns Hoved** (SG), 7/5 1 **Jersore** (AGN).

Efterår: 17/8 3 RI **Gulstav** (OTØ,JHJ) + 1 **Dovns Klint** (Andreas Hagerman, København), 18/8 1 **Søgård** (SØB), 24/8 10 **Gulstav** (NRA,EEE), 26/8 1 **Tryggelev** (DOF-tur), 31/8 1 RI **Gulstav** (RYT) 13/9 1 **Eget, Sydlangeland** (SØB).

Grønspætte *Picus viridis*

Denne spætte er set eller hørt i alle årets måneder på 20-22 forskellige lokaliteter. **Svanninge Bakker** tegner sig for 2 fugle, hvilket der også er set i **Batteriskoven v/Middelfart**. I **Langesøskoven** er der set 1 juv. 13/8 (KGH). Det tyder jo på ynglefugle i området. Helt fint.

Sortspætte *Dryocopus martius*

18/3-16/4 blev der set og hørt et par i **Batteriplantagen, Hindsgavl**. (MMJ m.fl).

Hedelærke *Lullula arborea*

Foråret bød ikke på så mange observationer. Men de bedste obs. var 8/3 3 V (SG), 15/3 13 N (EEE) **Horseklint**, 16/3 6 N **Hov Nordstrand** (EDA).

Efteråret derimod blev pænt dækket ind. Gode dage 7/10 20 SV, 12/10 17 SV, 19/10 24 SV **Sønderhjørne** (PDP). 12/10 53 S, 19/10 22 S **Dovnsklint** (OHG).

Træktal 2003 – 2008:

Årstal	Forår		Efterår	
	Obs	Antal fugle	Obs	Antal fugle
2003	19	103	34	155
2004	11	42	29	310
2005	19	43	40	331
2006	11	82	33	212
2007	20	37	44	416
2008	12	24	42	330

Sanglærke *Alauda arvensis*

Forår (over 100): Rasltal 11/2 100 R **Lindøhoved** (MHH,JEB), 2/3 300 FU **Vornæs** (NAN), 15/5 118 SY **Monnet** (PVR). Træktal: 23/2 100 N **Horseklint** (AMY), 24/2 158 N **Fyns Hoved** (EEE), 24/2 147 N (KHL), 29/2 232 NV (SG) **Horseklint**.

Efterårstrækket (over 100 nævnes): 24/9 101 SV, 25/9 132 SV, 6/10 118 SV, 7/10 120 SV, 23/10 270 SV, 25/10 300 SV, 29/10 172 SV **Sønderhjørne** (PDP), 17/10 226 V **Fyns Hoved** (SG), 23/10 177 S **Dovnsklint** (ELM).

Bjerglærke *Eremophila alpestris*

6/11 34, 12/11 16 **Rath, Sydlangeland** (SØB), 29/12 2 **Lyø** (RBZ).

Digesvale *Riparia riparia*

Årets første blev set 1/4 **Brændegård Sø** (EDA). Årets sidste blev 2/10 4 S **Dovnsklint** (ELM). Af øvrige obs. kan nævnes: 24/4 650 **Nørreballe Nor** (OHG), 29/4 500 **Arreskov Sø** (EEH), 3/5 1000 **Nørreballe Nor** (ELM), 29/7 1600 **Keldsnor** (OHG), 3/8 602 **Seden Strand** (KDJ), 10/8 + 29/8 1500 **Arreskov Sø** (EEH), 23/8 500 **Føns Vang** (MMJ), 31/8 2000 **Dovnsklint** (OHG,ELM), 7/9 3000 S **Gulstav** (SØB), 7/9 2000 **Arreskov Sø** (EEH).

Landsvale *Hirundo rustica*

Årets første observation var 1/4 1 **Tarup Vandmølle** (PRA). De sidste blev set 31/10 3 S **Dovnsklint** (ELM). Fine efterårstrækdage: 11/9 743 SV, 12/9 284 SV, 18/9 190 SV, 22/9 290 SV **Sønderhjørne** (PDP) og 25/8 521 S, 2/9 1270 S, 6/9 3800 S, 17/9 1050 S, 18/9 2500 S (ELM), 18/10 110 S (SG) **Dovnsklint**.

Bysvale *Delichon urbica*

Årets første observation 10/4 1 **Flyvesandet** (MHH,BLR) og den sidste 2/10 1 **Løkkeby Enge** (OHG).

Af større rasttal kan nævnes: 19/5 100 **Sortemosen** (PER), 27/5 115 **Brændegård Sø** (GJØ), 29/8 300, 10/8 800 **Arreskov** (EEH), 30/8 120 **Kirkendrup** (HEA). 4/9 200 **Hvidkilde** (EDA), 18/9 100 **Hjadstrup** (DMZ).

Efterårstræk: 6/9 2230 S **Dovnsklint** (OHG), 7/9 1000 SV **Gulstav** (SØB).

Skovpiber *Anthus trivialis*

Årets første kom samme dag som sidste år 14/4 1 NØ **Sønderhjørne** (PDP), 1 **Egensedyb** (KDJ). Årets sidste 12/10 1 **Vejsnæs Nakke** (LTP).

Bedste træktal fra foråret: 2/5 88 N **Nordenhuse** (PDP) og fra efteråret: 7/9 584 S **Dovnsklint** (OHG).

Engpiber *Anthus pratensis*

Forårstræk: 21/4 287 N **Dovnsklint** (SG), 23/4 160 SØ, 24/4 260 SØ **Sønderhjørne** (PDP), 26/4 1467 N **Horseklint** (SG), 26/4 115 V **Flyvesandet** (MMJ).

Større efterårsobs: 3/10 100 **Bjerreby** (EEE), 7/10 200 S **Dovnsklint** (NBJ), 8/10 200 S **Rudkøbing** (OHG), 12/10 430 SV **Vejsnæs Nakke** (LTP), 250 **Keldsnor** (OHG), 855 S (OHG), 13/10 150 (HEA)

Dovnsklint, 13/10 260 SV **Gråsten** (LTP), 16/10 105 SV (Lars Mogenssen, Tjele), 18/10 370 S **Dovnsklint** (OHG), 20/10 111 SV **Sønderhjørne** (PDP).

Rødstrubet Piber *Anthus cervinus*

Der blev set 4 fugle i år. 5/5 1 **Fyns Hoved** (SG), 13/9 1 T **Dovnsklint** (THH,OHG), 27/9 1 T **Sundet, Fåborg** (LBR), 28/9 1 S **Gulstav** (NRA).

Bjergpiber *Anthus spinoletta*

Set på 7 lokaliteter som alle nævnes her: 1/1 + 22/11 1 **Bispeeng** (THH), 6/1 2 R + 1/4 + 2/10 1 **Løkkeby Enge** (HKN,OHG), 6/1 1 **Keldsnor** (OHG), 22/2 1 **Møllemade/Ellemose** (MMJ), 7/2 + 6/12 1 **Thurø Rev** (ESE,AB), 9/2 1 **Husby Strand** (MMJ), og ikke mindst **Spodsbjerg Havn**, hvor der blev set 1 2/1 til 16/2 og igen 23/11 til 30/11. En enkelt dag blev der obset 2 R (6/1).

Skærtpiber *Anthus petrosus*

De største antal nævnes: 18/2 8 **Måle** (MHH), 12/10 12 S, 18/10 16 S, 19/10 9 S, 16/11 8 S **Dovnsklint** (OHG).

Gul Vipstjert *Motacilla flava*

Årets første var 18/4 1 **Vejen, Tåsinge** (PVR) og 1 **Husby Strand** (BN). Bedste rasttal fra foråret: 12/5 125 R **Fyns Hoved** (HEL). Af større rasttal fra efteråret kan nævnes: 27/8 1200 **Gulstav Mose** (ELM), 29/8 300 **Bagenkop** (SØB), 31/8 300 **Tryggelev Nor** (OHG), 7/9 600 **Gulstav** (SØB). Efteråret bød på gode træktal 25/8 655 S, 5/9 212 S (MMJ,SG, EDA), 6/9 880 S, 7/9 186 S (OHG,ELM) **Dovnsklint**.

Bjergvipstjert *Motacilla cinerea*

Arten blev set i alle årets måneder bortset fra maj måned. Forårstræk 8/3 1 N **Hov Nordstrand** (EDA), 19/3 1 NØ **Fakkebjerg** (MMJ), 6/4 1 N **Firtalstrand** (HKH). Efterårstræk: 12/9 3 SV, 15/9 3 SV, 18/9 3 SV, 22/9 6 SV, 24/9 4 SV, 8/10 6 SV **Sønderhjørne** (PDP). 13/9 8 S, 12/10 10 S 18/10 12 S, 19/10 8 S **Dovnsklint** (OHG). Der blev registreret ynglefugl ved **Odense Å, Brobyværk** og sandsynligvis ynglefugl ved **Lillemølle, Refsvindinge**.

Hvid Vipstjert *Motacilla alba*

Fuglen er set i alle årets måneder, så de første har nok overvintret i drivhus. Forårets træktal 3/4 85 N **Hov Nordstrand** (ELM), 4/4 50 N

Dovnsklint (SG), 4/4 74 N **Fyns Hoved** (ELM), 9/4 75 **Fyns Hoved** (LAA).

Et dejligt stort rastal før efterårstrækket rigtig gik i gang: 8/8 320 R **Søgård Mose** (OHG).

Gode tal fra efterårstrækket 15/9 84 SV, 17/9 73 SV, 18/9 60 SV, 19/9 57 SV, 22/9 66 SV, 24/9 74 SV **Sønderhjørne** (PDP), 10/9 120 S, 15/9 75 S, 19/9 76 S, 20/9 117 S, 21/9 75 S, 24/9 105 S, 25/9 153 S, 28/9 253 S, 29/9 107 S, 3/10 210 S, 4/10 109 S **Dovnsklint** (OHG,EEE,NBJ,ELM m.fl.), 27/9 51 T **Vejsnæs Nakke** (LTP).

Sortrygget Vipstjert *Motacilla alba yarrellii*
21/8 1 **Nørreballe Nor** (NRA).

Silkehale *Bombycilla garrulus*

Rigtig mange småflokke på 25 – 80 fugle set i forårs- og efterårsmånederne og også en del på 80 – 200 fugle. Flokke over 200 nævnes: 10+12/1 300 **Bjerreby** (ESE,EEE), 13/1 515 **Monnet** (OHG), 3/2 250 **Lundby, Tåsinge**, 6/11 800 **Bagenkop** (SØB), 6/11 400 **Gulstav** (SØB), 19/11 270 **Gulstav** (SØB), 20/11 450 **Rudkøbing** (OHG), 20/11 380 **Bagenkop** /OHG), 5/12 250 **Bagenkop** (SØB), 9/12 200 **Bagenkop** (SØB).

Vandstær *Cinclus cinclus*

Skemaet viser antal af lokaliteter/fugle

	JAN	FEB	MAR	OKT	NOV	DEC
2008	16/17	21/26	12/13	0/0	3/3	4/4
2007	9/9	4/4	5/5	4/4	12/12	25/29
2006	6/7	5/6	7/9		4/4	1/1

Første halvdel af år 2008 var flot, som det fremgår af skemaet, mens efteråret har været tyndt med **Vandstær** – måske var efteråret for mildt. Lokaliteter med mere end 1 fugl nævnes: 3 **Odense Å v. Ejby Mølle**, 2 **Sulkendrup Mølle**, 2 **Lille Mølle**, 2 **Kongshøj Å**, 2 **Egeskov**, 2 **Silke Å**.

Jernspurv *Prunella modularis*

7/4 28 NV **Horseklint** (SG), 11/9 11 SV **Sønderhjørne** (PDP), 19/10 16 **Nærá Strand** (PAJ).

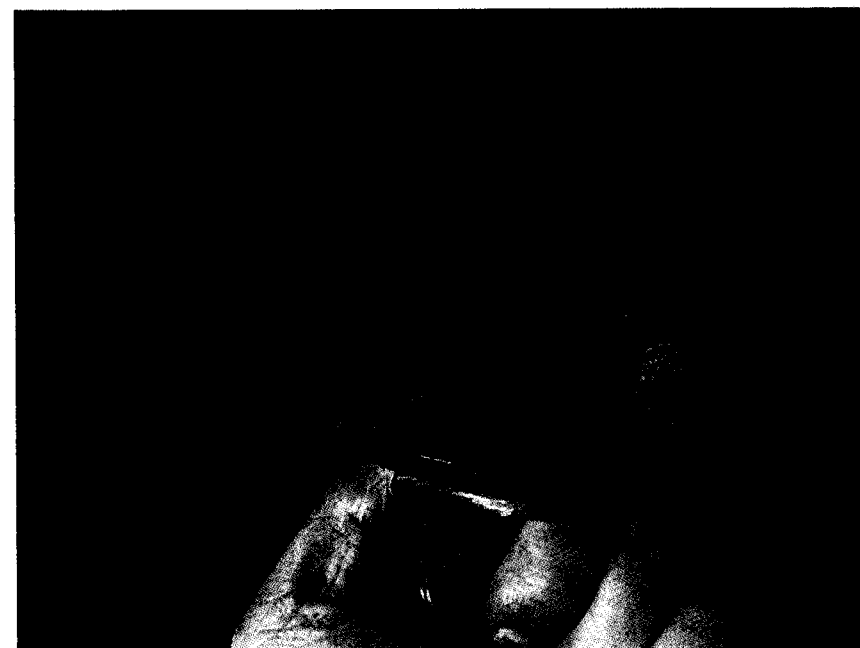
Rødhals *Erithacus rubecula*

Forår: 7/4 220 **Fyns Hoved**, 50 **Horseklint** (SG), 10/4 150 **Fyns Hoved** (LAA), 13/4 150 **Fyns Hoved** (HEA), 20/4 50 **Fyns Hoved** (MRP,KHL), 24/4 200 **Fyns Hoved** (HEA).

Efterår: Ingen større tal.

Nattergal *Luscinia luscinia*

Årets første dejlige strofer lød 2/5 3 SY **Fredsmosen** (OHG). Større koncentrationer : 12/5 13 SY **Højstruparealet** (AMY), 12/5 15 SY **Fredsmosen** (OHG).

Nattergal, denne er fra 2009. Foto: Hans Rytter.

Sydlig Nattergal *Luscinia megarhynchos*

12/5 1 SY **Fredsmosen** (OHG). Eneste observation der er indberettet. Der må strammes op!

Husrødstjert *Phoenicurus ochruros*

Fænologisk interessante obs. nævnes: 1/1 1 han **Faaborg** (GKN), 22/1 1 han **R Knudshoved Færgehavn** (EEE), 6/11 3 R **Bagenkop** (SØB), 8/11 1 **Dovnsklint** (EEE), 5/12 1 **Bagenkop** (SØB).

Rødstjert *Phoenicurus phoenicurus*

Årets første: 19/4 1 han **Hasmark Strand** (JHJ).

Bynkefugl *Saxicola rubetra*

Årets første: 26/4 1 han **Næbbet v/Skjoldnæs** (LTP), 2 **Flyvesandet** (JHJ, MHH). Årets sidste 4/10 1 **Dovnsklint** (ELM) Af større antal kan nævnes: 7/5 21 **Fyns Hoved** (SG), 21/9 22 **Gulstav** (NBJ).

Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola torquata*

1/1-12/2 1 hun **Tryggelev Nor** (NRA m.fl.) – fundet sidst i december 2007, 7/3 1 **Æbelø** (AGN), 3/4 1 han **Henninge Nor** (ELM).

Stenpikker *Oenanthe oenanthe*

Årets første blev set 2/4 1 **Tarup Grusgrav** (PRA), 1 **Løkkeby Enge** (MMJ). Årets sidste 22/10 1 R **Langelandsbroen** (OHG). Af større rasttal kan nævnes: 26/4 12 **Skjoldnæs Fyr** (LTP), 7/5 11 **Fyns Hoved** (SG), 15/5 12 **Hov Nordstrand** (NBJ), 21/8 16 **Keldsnor** (ELM) og 13/9 13 **Rath** (SØB).

Ringdrossel *Turdus torquatus*

Der er set omkring 50 fugle i årets løb. Den første blev set 1/4 **Gulstav** (SG). Større obs: 25/4 5 **Egebjerggård Fælledgård**, 3 **Agernæs** (AVC), 30/4 3 **Egeby Efterskole** (AVC). Efteråret bød i år på flg. obs: 4/10 1 han **Chr. Lehns Vænge** (OHS), 13/10 1 han **S Gulstav** (SØB), 25/10 1 **Mesinge** (BKS).

Sjagger *Turdus pilaris*

Fænologisk interessant: 29/7 1 **Mølleløkken, Kerteminde** (BKS). Større flokke: 16/1 1100 **Søren Løksvej, Tåsinge** (HKN), 26/1 1350 **Longelse** (OHG), 14/3 1000 R **Glorup** (EDA), 18/10 4175 **Dovnsklint** (OHG), 29/10 5000 **Rudkøbing** (OHG), 1040 SV **Sønderhjørne** (PDP), 1/11 1280 SV **Sønderhjørne** (PDP), 8/11 1830 S **Dovns** (EEE), 16/11 2000 **Monnet** (EEE), 24/12 1200 **Egeby** (AVC).

Sangdrossel *Turdus philomelos*

Denne fugl er obseret i alle årets måneder. De største antal nævnes: 9/3 150 **Den Fynske Landsby, Odense** (RYT, M&N klasse 8, Dalum Landbrugsskole), 14/4 89 **Fyns Hoved** (NBJ), 24/4 60 **Fyns Hoved** (KHL), 26/4 150 **Skjoldnæs Fyr** (LTP), 200 **Fyns Hoved** (THH).

Vindrossel *Turdus iliacus*

Denne smukke vinterfugl er set i 2 flokke med over 200 fugle: 25/1 250 **Lindved** (LAA), 29/1 250 **Troense** (PVR,BSN)
Større træktal: 10/10 900 SV, 11/10 225 SV, 12/10 400 SV 13/10 6155 SV, 15/10 940 SV, 16/10 235 SV, 18/10 1470 SV, 29/10 2680 SV **Sønderhjørne** (PDP), 12/10 315 S, 1070 S **Dovnsklint** (OHG).
Større rasttal: 29/10 500 **Rudkøbing** (OHG), 2/11 300 **Påø Enge** (LBL, EM).

Misteldrossel *Turdus viscivorus*

På trækstederne er der registreret enkelte træk dage på over 25 fugle. 21/9 28 S (NBJ), 7/10 251 S (NBJ), 12/10 37 S (OHG), 13/10 38 S (SØB) **Gulstav**.
Øvrige tal over 10 nævnes. Forår: 30/3 12 **Hov Nordstrand** (EDA), 20/3 19 **Flyvesandet** (OBO).
Efterår: 16/8 14 **Stengårde Skove** (NBJ), 2/9 15 **Svaninge** (PDP), 24/9 13 S, 3/10 19 S, 4/10 11 S (ELM) 18/10 16 S, 19/10 19 S, 23/10 30 S (OHG) **Dovnsklint**, 9/10 16 S **Tullebølle** (SØB), 13/10 21 SV **Sønderhjørne** (PDP), 26/10 14 R **Egebjerggård** (AVC).

Græshoppesanger *Locustella naevia*

Ankom 2/5 1 SY **Henninge Nor** (LBL). Flest var der 11/5 4 SY **Grindløse** (AVC) og 23/5 6 SY **Hjulby Sø** (HEL,IBH). Sidste fugl var 19/9 1 RI **Gulstav** (BLR).

Flodsanger *Locustella fluviatilis*

2 observationer. 3/5 1 SY **Mejlø** (LAH) (meget tidlig obs.) og 10-12/6 1 **Langeskov** (FSH,HKN).

Savisanger *Locustella luscinioides*

Observeret på to lokaliteter, med op til 3 fugle. Den første ankom 2/5 1 SY **Fredmosen** (THH,SG). Flest var der 1/7 og 6/7 3 SY **Fredmosen** (ESE, SØB). Eneste anden lokalitet var 30/5 1 SY **Gulstav Mose** (OHG). Sidste fugl var 14/7 **Fredmosen** (SØB).

Sivsanger *Acrocephalus schoenobaenus*

Ankom 26/4 1 **Hillerslev** (KEB). Største observation 12/5 5 SY **Fredmosen** (OHG) og 15/8 5 RI **Gulstav** (KNF). Sidste fugl 18/9 1 RI **Gulstav** (JHJ).

Kærsanger *Acrocephalus palustris*

Første fugl ankom 12/5 1 SY **Fyns Hoved** (HEL,IBH). Den 3/6 16 SY **Gulstav Mose** (SØB). Den 15/8 27 RI og 17/8 20 RI begge **Gulstav** (JHJ,OTØ). Sidste fugle 21/9 med henholdsvis 3 RI og 3 R, begge **Gulstav** (BLR,NBJ).

Rørsanger *Acrocephalus scirpaceus*

1 SY 26/4 **Skaboeshuse** (RYT). Flest 15/8 22 RI **Gulstav** (JHJ,OTØ) og rastende 15/8 22 **Tryggelev Nor & Salme Nor** (OHG). En sen sidste obs. 21/10 1 **Gulstav Mose** (BLR).

Drosselrørsanger *Acrocephalus arundinaceus*

2 fund. I perioden fra 8-17/6 1 SY **Ølundgårds Inddæmning** (HEL, IBH) og 23/7 1 **Tryggelev og Salme Nor** (OHG).

Gulbug *Hippolais icterina*

Ankom 6/5 1 SY **Røjle By** (MMJ). Flest syngende 6/6 12 SY **Skjoldnæs Fyr** (LTP). 15/8 20 RI **Gulstav** (JHJ,OTØ). Sidste fugl 16/9 1 RI **Gulstav** (JHJ).

Gærdesanger *Sylvia curruca*

Ankom 16/4 1 SY **Ølundgårds Inddæmning** (KDJ). Flest var der 26/4 og 5/5 25 **Fyns Hoved** (THH,SG). Sidste obs. 27/9 1 **Fyns Hoved** (OBO).

Tornsanger *Sylvia communis*

Set første gang 23/4 1 **Påø** (SØB). Flest rastende fugle 26 18/7 **Halmø** (Henrik Boeg, Fredensborg) og flest ringmærkede 6/8 51 **Gulstav** (OTØ). Sidste obs. 21/9 1 **Slambassinnet** (DMZ).

Havesanger *Sylvia borin*

Ankom 1/5 1 **Bøjden Nor** (GJØ). Flest 17/8 24 RI (OTØ,JHJ) og 24/8 39 RI (BLR) **Gulstav**, som også havde de sidste fugle 25/9 2 RI (RYT).

Munk *Sylvia atricapilla*

Set alle måneder undtagen januar, februar og november. Største antal rastende 26/4 20 **Fyns Hoved** (THH) og 30/8 18 **Gulstav** (NBJ). Der blev 14/9 RI 28 **Gulstav** (OTØ,JHJ,BLR,RYT).

Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus*

3-4 fund? Alle observationer nævnt. Første 6/10 1 **Gulstav Gård** (NRA). 7/10 1 **Flyvesandet** (SG). De sidste 2 12/10 1 og 15/10 1 begge **Gulstav** (MHH,JSA).

Skovsanger *Phylloscopus sibilatrix*

Ankom 25/4 1 SY **Skaboeshuse** (RYT). Flest set 7/5 4 **Æbelø** (AGN). Sidste fugl allerede 14/6 1 SY **Æbelø** (Ole Lilleør, Viborg).

Gransanger *Phylloscopus collybita*

Set fra 16/3 til 20/11. Foråret gav 24/4 31 RI **Flyvesandet** (MHH). I efteråret havde **Gulstav** 6 dage med 50 eller flere RI, med flest 18/9 99 (JHJ). Flest rastende var der 25/9 50 **Vesteregn** (OHG).

Løvsanger *Phylloscopus trochilus*

31/3 1 **Gulstav** (SØB) var tidlig og årets første. Flest rastende 24/4 22 **Fyns Hoved** (KHL). Der blev ringmærket flest 6/8 37 **Gulstav** (OTØ). Sidste obs. 26/9 1 RI **Gulstav** (BLR).

Lundsanger *Phylloscopustrochiloides*

Første fund siden 2004. 2/6 1 SY **Gulstav Mose** (HEL,IBH).

Fuglekonge *Regulus regulus*

Efterårets største flok 16/10 125 **Lyø** (RBZ). Største ringmærkningsdag 18/10 52 **Gulstav** (JSA,BLR).

Rødtoppet Fuglekonge *Regulus ignicapilla*

Første halvår bød i perioden 2/1 til 3/6 på observationer på 8 forskellige lokaliteter, med flest 7/4 2 **Horseklint** (SG). Efteråret bød på 5 nye lokaliteter og et muligt ynglefund 30/7 2 **Bredbjerg, Langesøskovene** (THH). Derudover 24/9 2 **Vesteregn** (ESE) og 4/10 2 **Knudshoved** (THH). Formentligt over 20 fugle i alt.

Grå Fluesnapper *Muscicapa striata*

Første set 30/4 1 **Tarup Vandmølle/Vindinge å** (PRA). Flest 21/9 20 **Gulstav** (NBJ). Sidste fugle 25/9 5 **Vesteregn** (OHG).

Lille Fluesnapper *Ficedula parva*

Et fund 25/9 1 **Vesteregn** (ESE, EEE, NRA).

Broget Fluesnapper *Ficedula hypoleuca*

De første kom 26/4 1 **Flyvesandet** (MHH, JHJ) og 2 **Skjoldnæs Fyr** (LTP). Flest blev ringmærket 30/4 5 **Flyvesandet** (BLR) og flest set 30/8 5 **Gulstav** (ELM). Den sidste blev set 25/9 1 **Vesteregn** (EEE).

Skægmejse *Panurus biarmicus*

Set på ca. 20 lokaliteter, hvilket er en lille fremgang. Flest sås 19/10 37 SV og 6/12 37 begge **Keldsnor** (JHJ, SØB).

Halemejse *Aegithalos caudatus*

Observationer af både nordlig og sydlig race, samt hybrider mellem disse. Flest 9/10 40 **Keldsnor** (BLR) og 7/12 40 **Gulstav** (SØB).

Blåmejse *Cyanistes caeruleus*

Største trækkforekomst i foråret 10/3 172 NØ **Horseklint** (ELM). Stort efterårstræk: I perioden 11/9 til 31/10 trak over 5.500 SV fra **Sønder Hjørne** (alle PDP), flest var der 14/10 535. Fra 17/9 til 8/11 trak knap 3.000 S/SV **Dovnsklint** (flere observatører). Flest 12/10 1.510 SV (OHG). Største rastende flok 13/10 200 **Gulstav** (HEA), hvor der samme dag blev ringmærket 114 (JSA, MHH).

Musvit *Parus major*

Et enkelt større træktal 8/3 70 **Horseklint** (SG). Største flokke 14/3 50 **Glorup Park** (EDA) og 29/12 40 **Lyø** (RBZ).

Topmejse *Lophophanes cristatus*

3 flokke på 10 fugle 3/1 og 20/3 **Flyvesandet** og 17/1 **Fyns Hoved** (alle MHH).

Sortmejse *Periparus ater*

I perioden 11/9 til 6/10 var der i alt 118 TF/SV **Sønderhjørne**. Flest 11/9 42 (alle PDP). 7/9 37 SV **Dovnsklint** (OHG). Flest rastende 7/9 30 **Gulstav** (JSA).

Sumpmejse *Poecile palustris*

9/1 12 **Hindsgavl Batteriplantage** (MMJ).

Spætmejse *Sitta europaea*

14/2 10 **Fruens Bøge** (MHH) og 2/12 12 **Odense å, Dalum** (ELM).

Træløber *Certhia familiaris*

Kun observeret på ca. 30 lokaliteter. 4 fugle 13/1 **Stubbedam** (JDY) og 31/3 **Slipshavn Skov** (PRA). Flest 23/3 5 **Hindsgavl Batteriplantage** (JLB).

Korttået Træløber *Certhia brachydactyla*

14/3 6 **Glorup Park** (EDA). 16/3 5 **Flyvesandet** (MHH), 5/6 5 **Lunden** (SSL) og 16-17/8 5 **Hindsgavl Batteriplantage** (Svend Aage Linerstrøm, Solrød).

Pungmejse *Remiz pendulinus*

Set på 4 lokaliteter med op til 8 fugle på én gang. Første 28/7 1 **Løkkeby Enge** (OHG). Flest 31/7 8 **Gulstav** (SØB). Sidste fugl 8/10 1 **Tryggelev Nor** (SG). Udover disse 3 lokaliteter er der 4/8 2 **Sundet** (PDP).

Pirol *Oriolus oriolus*

Stort set kun observationer fra **Æbelø** og **Sydlangeland**, bortset fra en enkelt observation ved Hvidkilde Slot. Første fugle ankom 2/5 2 S **Dovnsklint** (SG, THH) og 1 **Bagenkop** (SØB). Ved 3 tilfælde er der observeret 4 fugle, 14/6 (Ole Lilleør, Viborg) og 17-18/7 (JEB) alle **Æbelø** (sikkert ynglefugle). Sidste observation 6/8 1 **Hvidkilde Slot** (Peter Thomsen).

Rødrygget Tornskade *Lanius collurio*

Første ankom 4/5 1 **Tarup Grusgrave** (PRA). Der blev set flest 24/8 14 **Gulstav** (EEE). Sidste fugl 14/9 1 **Gulstav** (NB, LIS, EEE).

Stor Tornskade *Lanius excubitor*

Set frem til 20/4 i foråret og igen fra 19/9 og året ud. Samlet set er den observeret på ca. 30 lokaliteter. Flest fugle var 9/4 3 **Fyns Hoved** (AMC). 2 fugle blev set 9+21/1 **Holstenshuus** (PDP), 21/9+8/10 **Gulstav** (NB, OHG), 24/9+10/7 **Dovnsklint** (AB, ELM) samt 26/12 **Fiskerup Skov** (NB, LIS).

Rødrygget Tornskade. Foto: Tom Villestofte.

Rosenbrystet Tornskade *Lanius minor*

Fyns 5. fund og det første siden 1988 blev gjort af EEE den 10/6 1 AD/2 K han i **Fakkemosen**. Fundet blev først meldt ud som Stor Tornskade og senere bestemt til Rosenbrystet af HKN. En del fynske ornitologer nåede at nyde den. Godkendt af SU.

Skovskade *Garrulus glandarius*

6/1 10 **Husby Strand** (MMJ) og 11/1 10 **Bogense Fredskov** (MHH).

Husskade *Pica pica*

Største antal 16/1 132 **Odense å** (KEG) og 29/2 200 **Bolbro** (DMZ).

Nøddekrige *Nucifraga caryocatactes*

Set fra 6/9 og året ud. Alle observationer er fra det sydlige Langeland og formentlig af den tyknæbbede race. 3 gange blev der observeret 12 fugle 13+14 og 21/9, de to første ved **Gulstav** og den sidste ved **Dovnsklint** (BLR,NBJ,HKH,OHG,ISB).

Kragefugl sp. *Corvus sp.*

23-30/10 over 10.000 S/SV **Dovnsklint** (ELM). 23/11 4.500 **Monnet** (PVR).

Allike *Corvus monedula*

Største flokke 12/1 2.600 **Vigelsø** (KDJ) og 19/1 4000 **Sanderum** (ELM). Foråret største træktal var 3/3 1.100 N **Horseklint** (ELM). Efteråret bød på et samlet træk i perioden 17/9-16/11 på over 39.200 fugle, fordelt med knap 30.000 ved **Sønderhjørne**, godt 6.200 ved **Dovnsklint** og 3.000 ved **Rudkøbing**. Det største træk tal 22/10 4.470 SV **Sønderhjørne** (PDP).

Råge *Corvus frugilegus*

17/2 900 **Palleshave Mose** (JG), 14/3 800 **Bøgebjerg Hovedgård** (EDA) og 20/12 800 **Påø Enge** (OHG). Samlet trak 475 SV i perioden 6/10 til 1/11 **Sønderhjørne** (PDP).

Sortkrage *Corvus corone*

2/3 12 **Skovsgård** (OHG) og 27/4 10 SØ **Dovnsklint** (MMJ,SG,HKN).

Gråkrage *Corvus cornix*

14/3 300 **Bøgebjerg Hovedgård** (EDA) og 20/12 550 **Påø Enge** (OHG).

Ravn *Corvus corax*

1/1 44 (HKH,KEG) og 27/1 50 (GJØ, BSN) begge **Lindkær**. 5/12 40 **Brændegård Sø** (EEE).

Stær *Sturnus vulgaris*

Flest trækkende i foråret 3/4 580 N **Hov Nordstrand** (ELM). Største flokke 23/7 7.500 **Gulstav Mose** (JSA) og 6/10 8.000 **Arreskov Sø** (EEH). I perioden 25/8 til den 16/11 trak knap 31.000 SV/S, heraf ca. 24.400 ved **Sønderhjørne** og godt 6.500 ved **Dovnsklint**. Flest 8/10 3.200 SV **Sønderhjørne** (PDP).

Rosenstær *Sturnus unicolor*

2. fund for Fyn, det første var fra 1908. Fuglen, en juv., blev fundet 20/8 **Arreskov Sø** (EEH), men først sikkert bestemt 23/8. Fuglen, der ikke altid var let at finde, opholdt sig i området i perioden 20-28/8 og blev set af en del fynske ornitologer.

Gråspurv *Passer domesticus*
3/8 135 **Seden Strand** (KDJ).

Skovspurv *Passer montanus*
21/8 62 **Thurø By** (KJK) og 7/9 80 **Dovnsklint** (ELM).

Bogfinke *Fringilla coelebs*
Foråret bød på to større træktal 16/3 1.400 NØ (EDA) og 3/4 1.200 NØ (ELM) begge **Hov Nordstrand**. Flest fouragerende 23/9 800 **Skovsgård** (EEH). I efteråret, i perioden 7/9 til 8/11, trak godt 80.000 ud fra **Sønderhjørne** og **Dovnsklint**, fordelt med henholdsvis 5.400 og 75.700. Flest 18/10 13.000 S **Dovnsklint** (ELM).

Kvækerfinke *Fringilla montifringilla*
I foråret blev der 23/4 19 RI **Flyvesandet** (JHJ). Et enkelt sommerfund 6/6 1 **Knudshoved** (THH). Den største rastende flok var 27/11 80 **Ny Gesinge** (EEE) og 2 rastende flokke 10+18/10 100/200 **Sønderhjørne** (PDP). Ved **Sønderhjørne** og **Dovnsklint** trak der knap 1.000 ud i efteråret, i perioden 14/9 til 16/11. Flest 10+18/10 200/200 SV **Sønderhjørne** (PDP).

Bogfinke/Kvækerfinke *Fringilla coelebs et montifringilla*
I perioden 30/3 til 19/4 trak 26.500 NØ/Ø ved **Hov Nordstrand**. Flest 6/4 19.500 NØ (EEE). På de 2 lokaliteter **Sønderhjørne** og **Dovnsklint** trak der i perioden 24/9 til 1/11 knap 160.000 S/SV. De godt 68.000 var ved **Sønderhjørne** (alle PDP). **Dovnsklint** havde over 90.000, med flest 18/10 49.300 (OHG). 12-14/10 6.770 SV **Gråsten Nor** (LTP) og 8+29/10 11.000 S **Rudkøbing** (OHG).

Gulirisk *Serinus serinus*
7 fund af 8 fugle, heraf 5 fund på Sydlangeland. Første 15/4 1 V **Dovnsklint** (SG). Sidste fugl 7/7 1 **Keldsnor** (OHG). Fund udenfor Langeland, 23/4 1 **Enebærodde** (KDJ) og 27/4 2 **Knudshoved** (NBJ).

Grønirisk *Carduelis chloris*
Flest trækkende i foråret 10/3 52 NØ **Horseklint** (ELM). Flest rastende 5/11 250 **Ejlinge** og 6/11 220 **Mågeørerne** (begge JEB). Efterårstrækket gav fra 31/8 til 16/11 mere end 3.500 fugle. Ca. 2.800 ved **Dovnsklint** og godt 700 ved **Sønderhjørne**. Flest 18/10 1.150 S **Dovnsklint** (OHG).

Stillits *Carduelis carduelis*
Største rest tal 4/2 120 **Hasmark** (ELM) og 21/9 140 **Harritslev** (JEB). Efterårstrækket ved **Dovnsklint** gav i perioden 27/9 til 16/11 over 1.100 S, med flest 12/10 316 (OHG).

Grønsiken *Carduelis spinus*
Ved **Horseklint** trak der fra 9/2 til 16/3 475 NV, flest 9/2 234 (SG). Største rasttal 6/1 250 **Lindved** (LAA) samt 500 **Tarup Grusgrave** (PRA) og 18/1 250 **Sanderum** (ELM). **Dovnsklint** og **Sønderhjørne** havde godt 4.600 trækkende fugle i perioden 11/9 til 16/11, fordelt med henholdsvis godt 2.800 og knap 1.800 fugle. Flest trak 12/10 1.340 S **Dovnsklint** (OHG).

Tornirisk *Carduelis cannabina*
Forårstrækket var beskedent. Flest var der 22/4 50 NØ **Sønderhjørne** (PDP). Største rastende flokke 16/9 130 **Fyns Hoved** (Svend Aage Linnerstrøm, Solrød) og 28/9 165 **Tressebølle** (Klaus Malling Olsen). I perioden 6/9 til 31/10 var der godt 5.000 fugle, heraf ca. 2.100 ved **Sønderhjørne** og ca. 2.900 ved **Dovnsklint**. Flest 12/10 970 S **Dovnsklint** (OHG).

Bjergirisk *Carduelis flavirostris*
Set frem til 5/4 og igen fra 21/9. To flokke på 400 23/3 **Slambassin** (GJO) og 20/11 **Monnet** (ELM). På **Monnet** var der også 19/10 390 (LBL,EM).

Gråsiken sp. *Carduelis flammea/cabaret*
Største observation 13/1 200 **Nørå Strand** (PAJ). I perioden 3/10 til 1/11 92 SV **Sønderhjørne** alle (PDP).

Lille Gråsiken *Carduelis cabaret*
En observation af mere end 2 fugle: 27/1 3 **Lindkær** (GJØ).

Stor Gråsiken *Carduelis flammea*
Flest 2/12 72 **Gulstav** (NBJ).

Lille Korsnæb *Loxia curvirostra*
Set alle årets måneder. Største rasttal 16+18/7 40 + 50 **Egebjerggaard Skovmosen** (AVC) samt 24/11 36 **Flyvesandet** (SG). Flest trækkende 5/10 29 SV **Keldsnor** (OHG).

Stor Korsnæb *Loxia pytyopsittacus*

3 observationer af i alt 10 fugle. 7/10 1 **Sønderhjørne** (PDP), 12/10 6 **S Dovnsklint** (OHG) og 24/11 3 **Flyvesandet** (SG).

Karmindompap *Carpodacus erythrinus*

Mange observationer i baserne hvilket nok skyldes de mange udenbys besøgende, der var der på grund af den Lille Rørvagtel. Ankom 24/5 1 **Keldsnor** (OHG). 4 fugle blev observeret/optalt i området omkring **Gulstav Mose** på følgende datoer: 3/6 (SG), 5/6 (Klaus Malling Olsen) og 6/6 (LBL). Sidste fugle 15/6 2 **Gulstav Mose** (NRA). Eneste fund udenfor Sydlangeland, 25/5 2 **Fyns Hoved** (SG).

Dompap *Pyrrhula pyrrhula*

Største forekomst 9/1 og 14/2 10 begge **Holstenshuus**, samt 13/2 10 **Svanninge Bakker** (PDP).

Kernebider *Coccothraustes coccothraustes*

14/1 40 **Holstenshuus** (PDP) og 13/3 30 **Wedellsborg** (MHH,JEB).

Laplandsværting *Calcarius lapponicus*

2 observationer: 9/3 1 **Monnet** (PVR) og 9/10 1 **Flyvesandet** (SG).

Snespurv *Plectrophenax nivalis*

Set til frem til 23/3 og igen fra 17/10. Største flokke 1/1 61 N **Slambassin** (THH), 20/11 60 **Mågeørerne** (JEB) og 6/12 61 **Vognsbjerg** (SØB).

Gulspurv *Emberiza citrinella*

Største flokke første halvår: 13/1 90 **Siø** (OHG) og 23/1 80 **Jersore** (MMJ). I andet halvår: 12/11 90 **Nørresø** (EEH) og 15/12 130 **Rath** (SØB).

Rørspurv *Emberiza schoeniclus*

Den 29/2 50 NV **Horseklint** (SG). Samme lokalitet gav frem til 7/4 yderligere 106 trækkende fugle. Største rast tal 23/3 38 **Slambassin** (GJO). **Sønderhjørne** havde i perioden 18/9 til 12/10 226 SV, med flest 12/10 58 (PDP).

Bomlærke *Emberiza calandra*

Mange observationer i år på grund af årets registrering af syngende fugle. Største flok 30/1 56 **Krogsbølle** (SG).

Forårsankomst for udvalgte arter i 2007

Kolonnen "+/-" viser antallet af dage, som ankomsten var forskudt i forhold til 2005.

Art	2006	+/- 2007	Lokalitet	Observation
Bomlærke	14/3	-13	Føns Vang	PRA
Bjergspurv	31/3	+18	Kågaard Mose	NRA
Blyspurv	4/5	0	Fakkebjerg	SG,MSN,JSA
Bjergspurv	8/3	+2	Fjordmarken	HOM
Bjergspurv	27/3	+2	Lindved	LAA
Bjergspurv	24/4	+1	Svendborgsund	EEE
Bjergspurv	25/2	+8	Vejlen, Tåsinge	HKN
Bjergspurv	6/4	+5	Arreskov Sø	EEH
Bjergspurv	6/5	+6	Fjordmarken	SG
Bjergspurv	17/2	-12	Maden, Hølnæs	HKN
Bjergspurv	7/4	-6	Fyns Hoved	SG
Bjergspurv	19/4	+24	Henninge Nor	MMJ
Bjergspurv	13/4	-9	Hudevad	PRA
Bjergspurv	15/3	+5	Kildebjerg	SPP
Bjergspurv	5/3	-6	Flyvesandet	SG
Bjergspurv	3/4	-6	Sønderhjørne	PDP
Bjergspurv	18/4	-6	Fyns Hoved	THH
Bjergspurv	24/4	-1	Fakkemosen	LBL
Bjergspurv	4/5	+4	Fakkebjerg	SG,MSN,JSA
Bjergspurv	25/4	+2	Flyvesandet	BLR,MHH
Bjergspurv	3/3	-6	Horseklint	ELM
Bjergspurv	1/4	-12	Brændegård Sø	EDA
Bjergspurv	1/4	-8	Tarup Vandmølle	PRA
Bjergspurv	10/4	-4	Flyvesandet	BLR,MHH
Bjergspurv	14/4	+4	Sønderhjørne	PDP
Bjergspurv	18/4	+32	Vejlen, Tåsinge	PVR
Bjergspurv	3/2	-2	Horseklint+Klintebjerg	SG+Mange
Bjergspurv	2/5	+7	Fredsmosen	OHG
Bjergspurv	19/4	+5	Hasmark Strand	JHJ
Bjergspurv	2/4	-9	Tarup Grusgrav+Lakkeby Enge	MMJ,PRA
Bjergspurv	2/5	+6	Henninge Nor	LBL
Bjergspurv	26/4	+2	Hillerslev	KEB
Bjergspurv	26/4	+1	Skaboeshuse	RYT

Art	2008	+/- 2007	Lokalitet	Observatør
Kærsanger	12/5	-1	Fyns Hoved	HEL
Gulbug	6/5	+2	Røjle By	MMJ
Gærdesanger	16/4	+4	Ølundgård	KDJ
Tornsanger	23/4	-2	Påø	SØB
Skovsanger	25/4	-2	Skaboeshuse	RYT
Gransanger	2/3	-8	Odense Å, Dalum	OBO
Løvsanger	31/3	-12	Gulstav	SØB
Grå Fluesnapper	30/4	-8	Tarup Vandmølle	PRA
Brogel Fluesnapper	26/4	+9	Fivyсандet+Skjolnæs Fyr	MHH,JHJ+LTP
Pirrol	2/5	-2	Dovnsklint	SG,THH
Rødrygget Tornskade	4/5	0	Tarup Grusgrave	PRA
Karindompap	24/5	+14	Keldsnor	OHG

For folk med interesse for klimaændringernes indflydelse på ankomsttidspunkter kan konstatere, at det samlede ankomsttidspunkt for ovennævnte arter var 28 dage senere i 2008 end i 2007. Det er naturligvis et helt irrelevant tal, som man må formode vil være negativt næste år!

Observatører til årsrapport

Initial	Observatør	Initial	Observatør
AB	Arne Bruun	KDJ	Kurt Due Johansen
AGN	Allan Gudio Nielsen	KEG	Kell Grønberg
AMC	Anthony Carter	KGH	Kurt Gamborg Holm
AMY	Anders Myrtue	KHL	Kirsten Halkjær Lund
ASR	Alfred Rasmussen	KJK	Kjeld Korsholm
AVC	Aksel Christensen	KRM	Kresten Madsen
AVL	Anders Vedel	KUH	Kurt Hansen
BBC	Bente Rytter	LAA	Lars Andersen
BIR	Birgitte Hansen	LAH	Lars Hansen
BLR	Børge Rasmussen	LEL	Leif Bisschop-Larsen
BKS	Bo K. Stephensen	LBR	Lars Bonne Rasmussen
BN	Bjarne Nielsen	LET	Lene Thomsen
BSN	Bent Staugaard Sørensen	LIS	Lilly Sørensen
DMZ	Dieter Maaszen	LTP	Lars Tom-Petersen
EDA	Erik Danielsen	MEI	Mogens Elnif Thomsen
EEE	Erhardt Ecklon	MHH	Michael Højgård Hansen
EEH	Erik Ehmsen	MLJ	Mogens Lind Jørgensen
ELM	Ella Mikkelsen	MLN	Martin Lund Nielsen

Initial	Observatør	Initial	Observatør
EM	Ella Maria Bisschop-Larsen	MMJ	Michael Mosebo Jensen
ESE	Esben Eriksen	MSN	Martin Søgård Nielsen
ESM	Eske Frank Morthensen	MRP	Mogens Ribo Petersen
FHT	Frits Thomsen	NAN	Niels Andersen
FIE	Finn Eriksen	NBJ	Niels Bomholt Jensen
FLB	Flemming Byskov	NPU	Niels Peter Utzon
FSH	Freddy Stig Hansen	NRA	Nis Rattenborg
GJO	Gregers Johannesen	OBO	Ole Bent Olesen
GJO	Gunnar Jørgensen	OHG	Ole Henrik Goldschmidt
GKN	Gunnar Knudsen	OHS	Ole H. Scharff
HEA	Henrik Andersen	OTØ	Ole Tønder
HEL	Thomas Hellesen	PAJ	Palle Jørgensen
HKH	Henrik Kalckar Hansen	PBL	Palle Bo Larsen
HKN	Henrik Knudsen	PER	Peder Rasmussen
HLS	Henrik S. Linnemann-Schmidt	PRA	Per Rasmussen
HMP	Hans Milner Pedersen	PVR	Poul V. Rasmussen
HMØ	Henrik Mørup-Petersen	PAJ	Palle Jørgensen
HOM	Hans Ole Mathiesen	PBL	Palle Bo Larsen
IBH	Ib Hellesen	PDP	Per D. Poulsen
ISB	Ivan Sejer Bech	PDS	Per Damsgaard-Sørensen
JBB	Jette Bram Böcher	POX	Pete Oxholm
JBE	Jens Bech	RBZ	Richard Burzynski
JEB	Jens Bækkelund	RBL	Rasmus Bisschop-Larsen
JHJ	Jan Holm Jensen	RYT	Hans Rytter
JDY	Joakim Dybbro	SEK	Sebastian Klein
ILB	Jørgen Lund Bjerregaard	SG	Søren Gjaldbæk
JNC	Jens Christensen	SLR	Søren L. Rasmussen
JSA	Jacob Sterup Andersen	SØB	Søren Bøgelund
JSJ	Jan Stener Jørgensen	SUZ	Suzette Frydensberg
		THH	Tim Hesselballe Hansen

Møder

Foredrag om DOF's fugleovervågning

Tirsdag den 16 marts 2010, kl. 19.00 i Andersen salen, Kulturmaskinen, Brandts Klædefabrik-komplekset, Odense C ved Henning Heldbjerg, biolog i DOF. (Mødet erstatter det aflyste møde den 17. november 2009).

DOF's medlemmer bidrager med forskellige former for tællinger til at skabe viden om Danmarks fugle. Denne aften skal vi høre om DOF's fugleovervågning nu og i fremtiden, og særligt fokusere på, hvordan det går med de almindelige danske fugle (Punkttællingsprojektet, Fuglebrædtstællinger, Atlas III- projektet).

Generalforsamling

Tid og sted: Onsdag d. 3. februar kl. 19 2010 på Odense Friskole, Hjallesevej 2. (parkeringsmulighed på Guldbergsvej og Benedikts Plads).

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning.
3. Fremlæggelse af revideret årsregnskab.
4. Budget for 2010.
5. Valg til bestyrelsen. Følgende er på valg: Kurt Due Johansen, Søren Bøgelund og Kell Grønberg.
Valg af suppleanter (i prioriteret rækkefølge):
1) Eske F. Mortensen, 2) Ivan Sejer Beck, 3) Henrik Kingo Andersen.
6. Valg af revisor og revisorsuppleant. Følgende er på valg: Aage Wichmann (revisor) og Ivan Sejer Beck (revisorsuppleant).
7. Forslag fra medlemmerne.
8. Evt.

Forslag fra medlemmer skal for at kunne gøres til genstand for en generalforsamlingsbeslutning være formanden Henrik Kalckar Hansen i hænde senest 14 dage før generalforsamlingen.

Ture

Begyndertur til Vandstærelokaliteter i Odense

Søndag den 10. januar.

Mødested: Havhesten, Munke Mose kl. 9.00.

Tilmelding til turlleder Dieter Maaszen på 6616 68 61.

Dette er en tur for begyndere. Dieter vil fremvise Vandstær og andre fugle forskellige steder langs Odense Å. Efter Munke Mose går turen til Ejby Mølle og siden til Jernbanebroen. Der er også mulighed for Bjergvipstjert.

Langtur til?

Søndag den 24. januar.

Mødetid og -sted meddeles ved tilmelding dagen før til turlleder Michael Mosebo Jensen på 2 82 07 29. Det er først dér, vi ved, hvor turen går hen. Det af-

hænger af, hvor der er samlet flest spændende fugle lige netop på dette tidspunkt. Heldagstur.

Vejstrup Å

Søndag den 28. februar kl. 9.00

Tilmelding til turlleder Niels Bomholt på 62 24 19 59, som oplyser om mødested. Der er god mulighed for Vandstær, Bjergvipstjert og de almindelige skovfugle på denne tid af året.

Monnet

Søndag den 7. marts

Mødested: Leddet til Monnet kl. 9.00.

Tilmelding til turlleder Poul Rasmussen på 62 54 10 22. Foråret ligger og lur, og der vil sikkert være mange bebudere ude på stranden. Tag gummistøvlerne på og trask med Poul ud over stepperne. Vandrefalk, Blå Kærhøg, Fjeldvåge er ikke umuligt...

Blå Kærhøg, Monnet. Foto: Erik Thomsen.

**- - - og husk, at
fugle skal ses i naturen....**